

Pelaajatarkkailutyökalun suunnitleminen nuorten huip- puvaiheen seurantaan jalkapallossa

Samu Koski

Opinnäytetyö

Vierumäki

Liikunnan ja vapaa-ajan koulu-
tusohjelma

2018

Tekijä Samu Koski	
Koulutusohjelma Liikunnan ja vapaa-ajan koulutusohjelma (AMK)	
Raportin/Opinnäytetyön nimi Pelaajatarkkailutyökalun suunnitteleminen nuorten huippuvaiheen seurantaan jalkapallossa	Sivu- ja liitesivumäärä 38 + 3
<p>Opinnäytetyö tehtiin produktina eli pyrittiin luomaan uutta materiaalia pelaajatarkkailuun Suomessa. Työn tavoite oli suunnitella pelaajatarkkailuun työkalu mikä lisää pelaajatarkkailun laatua Suomen Palloliitossa. Työssä keskitytään nuorten huippuvaiheeseen eli 15-21 vuotiaiden poikapelaajien tarkkailuun. Työssä huomioidaan myös pelaajien eri aikainen kehittyminen ja kerrotaan PHV-mittauksesta.</p> <p>Kirjallisuuskatsauksessa keskitytään jalkapallon historiaan, jalkapallon merkitykseen maailmassa ja pelaajan ominaisuuksien esittelyyn teknistaktisesti, fyysisesti, henkisesti että sosiaalisesti sekä biologisen iän vaikutukseen pelaajan potentiaalia mietittäessä.</p> <p>Työ tehtiin tekemällä alkukartoitus lähtötilanteesta Palloliitossa. Tämän jälkeen tutustuttiin muihin pelaajatarkkailutyökaluihin sekä ideoihin tarkkailussa. Lopuksi tehtiin suunnitelma uudesta työkalusta mikä voitaisiin tehdä ja mikä toisi lisäarvoa pelaajatarkkailuun. Työhön koottiin aineistoa Espanjan liitosta, Sami Hyypiä Akatemiasta, että Prosoccerdatasta sekä selvitettiin jääkiekkoliiton tapaa tarkkailla pelaajia. Työssä mietitään myös tekoälyn potentiaalia pelaajatarkkailun ja tietotekniikan hyödyntämisessä.</p> <p>Työn tuloksena aikaan saatiin esitys, mikä menee liiton maajoukkue toiminnon arvioitavaksi ja myöhemmin työtä käytetään lähtökohtana uuden tarkkailujärjestelmän tekemisessä, kun sitä suunnitellaan lopulliseen muotoonsa. Palloliiton pelaajatarkkailua halutaan parantaa ja työn tarkoitus oli antaa ideoita ja malli mitä voidaan tehdä pelaajatarkkailun kehittämiseksi.</p> <p>Työn tarkoitus on saada aikaan keskustelua pelaajatarkkailun kehittämisestä Suomessa. Suomessa niin seurojen kuin Palloliiton pitää tehdä hyvää yhteistyötä, sekä optimoida kaikki osaaminen sekä teknologia, että kovaa vauhtia kehittyvä kansainvälinen huippujalkapallo saadaan kiinni sekä pysytään kehityksessä mukana.</p>	
Asiasanat Pelaajatarkkailu, valmennus, jalkapallo, joukkueurheilu, biologinen ikä	

Sisällys

1	Johdanto	1
2	Jalkapallo	3
2.1	Jalkapallon historiaa	3
2.2	Jalkapallo Suomessa	3
2.3	Huippu-urheilun näkökulma jalkapalloon	4
2.4	Huippu-vaiheen määrittely	5
2.5	Pelaajatarkkailun määrittely	5
3	Pelaajan ominaisuudet jalkapallossa	6
3.1	Jalkapalloilijan fysiikka	6
3.2	Teknistaktinen osaaminen	8
3.3	Psyykkiset ominaisuudet	8
3.4	Sosiaalinen osaaminen joukkueurheilussa	10
4	Biologinen ikä ja sen arviointi	11
4.1	PHV-Mittaus	12
4.2	Murrosiän vaikutus kehittymiseen	13
5	Pelaajatarkkailun nykyhetki ja työn tavoite	14
6	Mahdolliset työkalut ja esimerkit muualta	16
6.1	MyEway	17
6.2	Prosoccerdata	19
6.3	Espanjan liitto	20
6.4	Jääkiekkoliitto	23
7	Pelaajatarkkailutyökalun suunnittelun eri vaiheet	24
8	Pelaajatarkkailun työkalu tulevaisuudessa	26
8.1	Verkkoympäristö	26
8.2	Vuorovaikutus	27
8.3	Pelaajatarkkailu	28
8.4	Video	29
8.5	Tekoäly	30
9	Pohdinta	31
	Lähteet	35
	Liite 1. Piirin tarkkailulomake	39
	Liite 2. Kykykoulukäisen pelaajakortti	40
	Liite 3. Pelaaja-arviointipohja 2017	41

1 Johdanto

Jalkapallo on suosituin peli Maailmassa. (Kaleva) Tässä opinnäytetyössä rajausta on tehty nuorten 15-21-vuotiaiden poikien pelaajatarkkailuun ja ennen kaikkea työn tarkoitus on tehdä suunnitelma siitä, miten pelaajatarkkailua saataisiin parannettua Suomessa. Jalkapallo on myös Suomen harrastetuin laji (Länsiväylä; Palloliitto) ja siksi onkin tärkeää löytää isosta massasta ne urheilijat jotka haluavat huipulle.

Jokainen valmentaja varmasti haluaa valmentaa lahjakasta urheilijaa. Jokainen pelaajatarkkailija haluaa löytää uuden lahjakkuuden pelaajamassasta. Mitä lahjakkuus on? Antti Mero kirjoittaa (Mero, Nummela, Keskinen & Häkkinen 2004, 400.) että lahjakas urheilija on fyysisesti parempi kuin biologisesti saman ikäiset nuoret, lisäksi urheilija on taidokas ja osoittaa hyviä psyykkisiä ominaisuuksia verrattuna muihin urheilijoihin. Lahjakkuutta on myös halu harjoitella kovaa tai halua voittaa kilpailussa enemmän kuin mitä keskivertopelaaja haluaa. Tärkeintä olisikin, että lapsena hankitaan taito-ominaisuudet ja sen jälkeen ympäristö vaikuttaa valmennuksen, kilpailun ja olosuhteiden myötä kehittymiseen, lisäksi siihen vaikuttavat urheilijan henkilökohtainen kasvu ja kehitys.

Suomessa jalkapallossa pelaajatarkkailua tehdään verrattain vähän. Esimerkkejä tarkkailusta voitaisiinkin hakea muista lajeista sekä ulkomailta. Suomessa lahjakkuudet löytyvät seurojen omien pelaajavalintojen jälkeen tarkkailemalla eri kilpailuja. (Mero 2004, 403.) Tarkkailijan oma silmä kehittyy näkemällä eritasoisia pelejä, pelaajia eri olosuhteissa ja eri joukkueissa. Mitä enemmän näkee pelejä ja pelaajia, sitä paremmin oppii varmasti myös näkemään uusia asioita sekä ominaisuuksia pelaajasta.

Suomessa pelaajatarkkailua tehdään enimmäkseen Palloliiton toimesta, suomalaisilla seuroilla ei ole juurikaan tarkkailijoita tapahtumissa. Dataa pelaajista kerätään myös aika vähän. Seuroilla on erilaisia pelaajakortteja ja tarkkailua tehdään erilaisin menetelmin, mutta aika vähän on materiaalia pelaajista, saati että tämä materiaali löytyisi yhdestä paikasta. Datan kerääminen on ollut muissa lajeissa jo pitkään isossa roolissa, mutta jalkapallossa dataa ei monikaan ole suunnitelmallisesti kerännyt. Moneyball elokuva nosti datan käytön urheilussa ja pelaaja-arvioinnissa pinnalle vuonna 2011. Edelleen tärkeintä on se, mitä halutaan kerätä ja millä tiedoilla on pelaajatarkkailussa oikeasti merkitystä. Ja varsinkin kun dataa on kerätty, miten se pystytään optimaalisesti hyödyntämään valmentajakoulutuksessa, pelaajien kehittämisessä, sekä vielä paremmassa pelaajatarkkailussa.

Tämän produktiivisen työn tarkoitus on luoda pohja pelaajatarkkailutyövälineen lopulliseen suunnitteluun palloliitossa. Pelaajatarkkailu on haastavaa ja jokaisella ihmisellä on pelaajavalintoihin aina oma mielipiteensä, mutta tämän lopputyön tarkoituksena pyritään tuomaan ajatuksia ja perusteita asioihin, mikä yhtenäistäisi pelaajatarkkailun ajatuksia ja valintoja Palloliitossa.

2 Jalkapallo

”Jalkapallo ei ole suurempaa kuin elämä, se on vielä suurempaa”, kertoi aikoinaan jo kuuluisa valmentaja Bob Paisley. Jalkapallo on pelinä suhteellisen yksinkertainen, mutta kun puhutaan joukkuepelin kompleksisuudesta ja jatkuvasti muuttuvista tilanteista, pelaaja yksin ja vastaavasti samaan aikaan pelaaja osana joukkuepeliä ja sen taktiikkaa, ymmärtää kuinka vaikeasta pelistä on kyse. (Pakkanen & Lahtinen 1997, 7.) Jalkapallo on suosituin laji maailmassa ja noin 3,5 miljardia ihmistä seuraa sitä. Toisille ihmisille peli on vielä paljon enemmän, se on rakkaus, uskonto, elämäntapa ja suuri ihmisiä koskettava ilmiö. (Yle)

2006 vuoden MM kisoja seurasi lähes kymmenesosa maailman sen aikaisesta väkiluvusta eli yli 600 miljoonaa ihmistä. Vuonna 1938 BBC näytti ensimmäisen live-lähetyksen jalkapallo-ottelusta, kun Englanti ja Skotlanti pelasivat vastakkain. (Gifford 2010, 4.)

2.1 Jalkapallon historiaa

Yle kertoo jalkapallon historiaa käsiteltävässä tekstissään, että jalkapallon historia on pitkä. Jo muinaisissa kalliomaalauksissa vuosituhansien takaa esiintyy ihmisiä juoksemassa pallontapaisen esineen perässä. Moderni ja nykyaikainen peli on Brittein saarilta levinnyt ympäri maailman. Peliä pelattiin kouluissa poikaoppilaiden rauhoittamiseksi sekä koulumaailmasta tulee myös puoliajan pituus 45 minuuttia eli oppitunnin pituus. (Yle)

Kiinassa pelattiin tsu chu-nimistä peliä jossa pelaajat potkivat ja tönivät eläimennahkasta tehtyä palloa bambutolppien välissä olevaan maaliin. Alkuperäisasukkaat Amerikassa pelasivat 1,6km pitkällä kentällä ja siinä maalit olivat peräti kahdeksansataa metriä leveät. Italiassa pelattiin calciota 1500-luvulla. Siinä maalit tehtiin heittämällä pallo reunalla olevan alueen yli. (Gifford, 5.)

2.2 Jalkapallo Suomessa

Jalkapallo saapui Suomeen lännestä 1800-luvulla, kuten monet muutkin lajit. Vaikutteita saatiin Suomeen muualta saapuvilta vierailijoilta. Englannissa paikallinen jalkapalloliitto aloitti jo vuonna 1863. Yhtenä jalkapallotietoisuuden lisääjänä pidetään Viktor Heikeliä, joka on kuuluisampi Suomalaisesta miesvoimistelusta kuin jalkapallosta, mutta hän referoi esitelmää vuodelta 1864 jossa kerrottiin erilaisista pelistä ja leikeistä. Ja häntä pidetään jalkapallokulttuurin perustajana Suomessa. (Lautela, Wallen, Kanerva, Sjöblom, Tikander, Tuunainen & Virolainen 2007, 19.)

Suomen Palloliitto perustettiin 19.5.1907 (Lautela, Wallen, Kanerva, Sjöblom, Tikander, Tuunainen & Virolainen 2007, 7.) joka virallisti jalkapallon aseman Suomessa ja aloitti lajin nousemisen Suomen harrastetuimmaksi lajiksi. Epävirallisesti noin puoli miljoonaa ihmistä harrastaa jalkapalloa ja viikkotasolla varmasti yli miljoona ihmistä on tekemisissä jalkapallon kanssa lasten harrastusten tai seuraamalla televisiosta jalkapalloa. Palloliiton yli tuhatta jäsenessä liikutetaan tuhansia pelaajia (Kuva 1). Lajiliittojen kesken Palloliitto onkin rekisteröityjen urheilijoiden määrässä Suomen suurin lajiliitto. (Palloliitto)

Kuva 1. Palloliiton 2017 Jalkapalloperheen lukumäärädiä.

2.3 Huippu-urheilun näkökulma jalkapalloon

Huippu-urheilusta voidaan Suomessa puhua, kun käsitellään Veikkausliigaa eli pääsarjatasoa tai maajoukkuetta. Poikien maajoukkueet ovat huipulle tähtäävää toimintaa, eikä niitä lasketa absoluuttiseksi huippu-urheiluksi. (Lipponen 2018)

Olympiakomitea kertoo huippu-urheilusta seuraavanlaisesti nettisivuillaan: Olympiakomitea pyrkii saamaan parhaat urheilijat yhteen harjoittelemaan parhaiden valmentajien kanssa erittäin hyvissä olosuhteissa. Urheilijoiden päivittäinen laadukas tekeminen ja toimintaympäristö antavat mahdollisuuden kehittyä oman potentiaalinsa huipputasolle urheilussa tai työelämässä. Kansainvälinen menestys on myös tärkeää ja määrittää tasoamme. (Olympiakomitea)

2.4 Huippu-vaiheen määrittely

Palloliitto määrittää huippuvaiheen nuorissa 16-21 vuotiaisiin, mutta itse lisään siihen tässä työssä vielä 15-vuotiaat pojat jotka ovat aluejoukkueoiminnassa mukana ja itse haluan kehittää aluetoiminnan ja maajoukkueoiminnan välistä yhteistyötä pelaajatarkkailussa. Eli tämän työn huippuvaiheen pelaajaseuranta on 15-21 vuotiaat pojat. Yhteistyö urheilijan tukiverkoston kanssa onkin tärkeää. Toimintaympäristön muodostavat seura, valmentajat, koulu ja koti. Intohimoisesti itseään kehittäviä pelaajia pyritäänkin auttamaan kokonaisvaltaisesti ominaisuuksien kehittämisessä sekä pelin ymmärtämisessä. Pelaajaa pyritään kehittämään kansainvälisen vaatimustason mukaisesti kohti omaa potentiaalinsa huipputasoa. Samalla urheilijaa kasvatetaan ottamaan vastuuta omasta kehityksestään ja oppimisestaan. (Palloliitto; Nummela, Aarresola, Mononen, Paavolainen 2016, 6-7.)

Kokonaisvaltaisen toimintatavan ydinajatus valmennuksessa on, että pelaajan tai joukkueen valmentautumiseen tarvitaan lajitaitojen harjoittamisen, teknis-taktisen osaamisen, fyysis-motoristen ja psyykkisten ominaisuuksien kehittämisen lisäksi pelaajan yleisen elämäntilanteen tukemista. Pelaajan kannalta tärkeää on optimaalinen harjoittelu ja sitä tukeva riittävän haastava kilpaileminen sekä suorituskykyä edistävä terveys. (Palloliitto)

Tärkeää huippuvaiheessa olevan urheilijan onkin kantaa vastuuta omista tekemisistään, miettiä omaa jaksamistaan ja pystyä harjoittelemaan korkealla tasolla päivästä toiseen, ottaen huomioon riittävän levon ja kokonaisvaltaisen kehittymisen, mihin vaikuttaa 24/7 urheilijan elämä. Tärkeää on oppia päivittäin ja jalostua vahvan itseluottamuksen omaavaksi huippu-urheilijaksi. (Palloliitto)

2.5 Pelaajatarkkailun määrittely

Pallopelissä tarkkailua on kahdenlaista, on joko ottelutarkkailua tai pelaajatarkkailua. Ottelutarkkailussa keskitytään joukkueiden pelaamisen havainnointiin sekä taktiikan selvittämiseen, kun taas pelaajatarkkailussa keskitytään yksilöiden tarkkailuun, heidän osaamisensa sekä mahdollisen potentiaalinsa selvittämiseen. Nuorten pelaajien tarkkailussa keskitytään potentiaalinsa selvittämiseen ja mietitään miten pelaaja sopeutuisi uuteen joukkueeseen, mitä hyötyä pelaajan hankinnasta olisi ja kuinka hyväksi pelaaja voi todellisuudessa tulla. Pelaajatarkkailija tarkkailee pelaajaa, että millaiseen rooliin pelaaja sopii, mitkä ovat pelaajan vahvuudet ja heikkoudet, sekä mitä ominaisuuksia pelaajalla on. (BBC, Wikipedia)

3 Pelaajan ominaisuudet jalkapallossa

Jokaisella ihmisellä on erilaiset ominaisuudet. Niitä katsotaan ja tarkkaillaan, niiden kehittymiseen urheilija voi itse vaikuttaa omassa urheilijan arjessaan. Ulkoiset ominaisuudet nähdään ensimmäisiksi. On helppo nähdä ulkoinen habitus ja tekeminen, mutta on vaikeaa nähdä pelaajan sisälle ja tietää mitä urheilija tietää, osaa, ymmärtää ja mitä urheilija on valmis tekemään edelleen kehittyäkseen.

”Laadukkaampi pelaajakehitys edellyttää, että yksilön ominaisuudet tunnustetaan. Pelaajalähtöinen, yksilöllinen valmennus ja pelin ymmärrys nousevat valmennustyön ydinasioiksi kaikessa pelaajakehitystyössä.” (Vänttinen, Lehto, Kalema, 3.)

Kaiken lähtökohtana harjoittelussa ja kilpailussa pitää olla aina päivittyvä lajianalyysi. Suomen Palloliitto ja Olympiakomitea tekivät syksyllä 2009 päätöksen toteuttaa yhteistyössä uusimman lajianalyysin. Joka vuosi tulee uusia tutkimuksia ja tietoa lisätään, mutta tämä 2012 valmistunut lajianalyysi on viimeisin tuon mittaluokan analyysi. Näkökulmana prosessissa oli suomalaisen huippujalkapallon pelaajakehitys sekä luoda lajiin kestävää menestysperustaa. Pyrkimyksenä oli luoda Palloliitolle selkeä toteutettavissa oleva valmennusfilosofia. (Palloliitto 2012, 3-4.)

Pelaajatarkkailussa nähdään yleensä vain jäävuoren huippu ja se osa mikä on pinnan päällä. Se voisi kuvata tekniikkaa, taktista osaamista ja fyysisiä ominaisuuksia. Mutta edelleen talentin tunnistamisessa vielä tärkeämpää olisi nähdä pinnan alle. Nähdä se osa mikä on piilossa. Se voisi kuvata psyykkisiä ja sosiaalisia taitoja, kasvuennustetta, itsetuottamusta, motivaatiota ja ennen kaikkea halua oppia sekä kykyä omaksua uusia asioita. Nämä asiat ovat piilossa ja ne havaitakseen pitää pelaaja oikeasti tuntea. Tarkkailijan olisi hyvä tietää pelaajan historiaa, taustoja, ajatuksia ja todellista henkistä osaamista. (Sportlink)

3.1 Jalkapalloilijan fysiikka

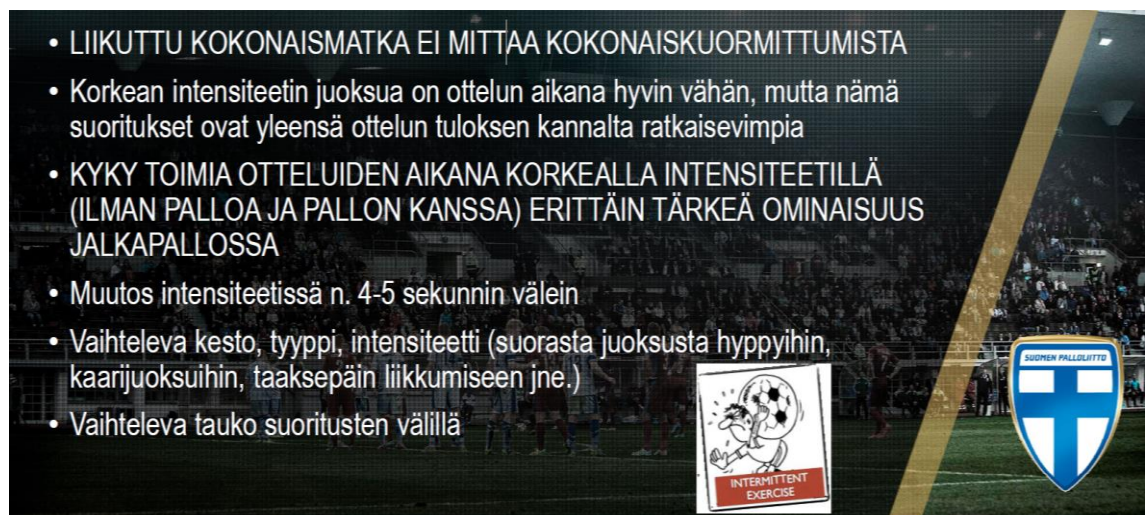
Vahva fysiikka luo pohjan kaikelle tekemiselle ja luo pohjan kestää harjoittelua ja jaksaa keskittyä oppimiseen. Palloliiton sivuilla kerrotaan fysiikkavaatimuksia huippu-vaiheen nuorille jalkapalloilijoille. Näitä ovat nopeus, ketteryys, liikkuvuus ja kehonhallinta. Lisäksi voimaharjoittelu - ominaisuuksien kehittäminen painottuen nopeuteen ja räjähtävyyteen. Muita tärkeitä asioita ovat: toiminnallinen lihaskunto, ohjaaminen pelipaikkakohtaisiin fyysisiin vaatimuksiin, kestävyys, kokonaiskuormituksen hallinta - harjoittelu, koulu, vapaa-

aika, palautuminen ja huoltava harjoittelu. Erityisen tärkeää onkin kasvaa kokonaisvaltaiseksi urheilijaksi. Ja tämän ikäisten valmennuksessa ja tarkkailussa tärkeää on biologisen kehityksen ja kasvupyrähdysten huomioiminen (Palloliitto)

Jalkapalloilija tarvitsee voimaa, kestävyyttä sekä liikkuvuutta. Erityisesti nivelten kannalta riittävä voima ja kehonhallinta ovat tärkeitä ominaisuuksia, jotta pelaajien loukkaantumisen riski olisi huomattavasti pienempi. Pelaajat liikkuvat täysimittaisen 90 minuuttia kestävästä ottelusta aikana keskimäärin 10–12 kilometriä, josta suurin osa on kevytvauhtista kävelyä tai hölkkää. Spurtit eli täysivauhtiset juoksut ovat osa pelaamista. Jalkapallossa aktiivisuus on vaihtelevaa eli jalkapallo on nopeuskestävyyslaji. Pelaaminen kuormittaa ottelun pitkän keston vuoksi myös aerobista energiantuottoa. Pelaajien keskisyke on noin 85 % maksimista. (Lehto & Vääntinen 2010, 4–27.)

”Nopeusharjoittelun ihanneikää on vaikea sanoa, koska nopeutta pitäisi harjoitella koko ajan. Herkkyyksikausia ei saisi ymmärtää väärin – koskaan ei ole liian myöhäistä.” Sami Kallaja (Seppänen, 38.) Hyvät ketteryysominaisuudet nuoruusvaiheessa ennustavat menestystä jalkapalloilijana tulevaisuudessa aikuisiällä. (Forsman 2016, 62.)

Palloliiton pelitutkija Henri Lehto kertookin tutkimuksissaan sekä valmentajakoulutuksissaan, että kerätyn datan perusteella jalkapallopeli on nopeutunut. Juostaan enemmän kovempia juoksuja. Pallo liikkuu nopeammin vähillä kosketuksilla. Pelin intensiteetti on kasvanut (Kuva 2), koko ajan käytössä on vähemmän aikaa ja tilaa huipputasolla. (Lehto 2017; Vääntinen, Lehto & Kalema, 125-127.)

- **LIIKUTTU KOKONAISMATKA EI MITTAA KOKONAISKUORMITTUMISTA**
- Korkean intensiteetin juoksua on ottelun aikana hyvin vähän, mutta nämä suoritukset ovat yleensä ottelun tuloksen kannalta ratkaisevimpia
- **KYKY TOIMIA OTTELUIDEN AIKANA KORKEALLA INTENSITEETILLÄ (ILMAN PALLOA JA PALLON KANSSA) ERITTÄIN TÄRKEÄ OMINAISUUS JALKAPALLOSSA**
- Muutos intensiteetissä n. 4-5 sekunnin välein
- Vaihteleva kesto, tyyppi, intensiteetti (suorasta juoksusta hyppyihin, kaarijuoksuihin, taaksepäin liikkumiseen jne.)
- Vaihteleva tauko suoritusten välillä

Kuva 2. Henri Lehdon lajiantalyysi A-Valmentajakurssin materiaalissa.

3.2 Teknistaktinen osaaminen

Teknistaktinen osaaminen vaatii kykyä pelata hyökkäys- ja puolustuspelejä erilaisia vastustajia vastaan sekä suhteuttaa omat tekniset taidot kovatempoisissa pelitilanteissa kansainvälissä korkean vaatimustason otteluissa. Tilanteenvaihdossa korostuu ennakointi ja reagointi joukkueen pallonmenetyksiin ja pallonriistoihin päivittäisessä tekemisessä. Maalintekotilanteiden hallittu luominen joukkuepelaamisen tai yksilösuoritusten kautta ja tehokas viimeistely maalipaikoissa ovat ratkaisevia tekijöitä voittavien joukkueiden ja pelaajien kehittämiseksi. Peruspelaamisen taitojen kehittäminen onkin olennaista ennen pelipaikka-kohtaisten erityistaitojen hiomista ja tämän lisäksi yksilöiden heikoimpien osa-alueiden ei saa estää vahvuuksien käyttämistä. Erityisosa-alueet kuitenkin nostavat pelaajan esiin eli pitäisi olla vahva erikoisosaaminen millä erottuu. Avainasioita ovat myös 1v1-tilanteiden voittaminen sekä hyökkäys- että puolustuspuolella. (Palloliitto; Aho, Rovio 1998, 4-5.)

Harjoituksellisesti tämä tarkoittaa sitä, että teknisen taidon lisäksi tulee harjoittelun noudatettavasti kehittää myös pelaajien havainnointi- ja päätöksentekokykyjä. Havainnoinnissa tavoitteena on päästä reagoinnista ennakointiin. Päätöksen tekeminen on oikean valinnan tekemistä kaikissa pelin tilanteissa entistä nopeammin. Käytännössä pelikäsitteiden harjoittamisessa on pyrittävä pelikeskeisyyteen. (Vänttinen, Lehto & Kalema, 24.)

Elferink-Gemser toteaa omissa tutkimuksissaan, että pelaajilla joiden sijoittuminen ja päätöksenteon pisteet olivat korkeimmat (4.01-6.00), oli jopa 6.6 kertaa parempi mahdollisuus tulla ammattilaiseksi kuin pelaajilla joiden pisteet olivat alimmissa kategorioissa eli 1.00-3.50. Taktiset taidot ennustivat tulevaa ammattilaisuraa pelipaikasta riippuen todennäköisyyksillä: Puolustajat 69,2%, keskikenttäpelaajat 80% ja hyökkääjät 75%. Parempana jalkapallomaana tunnettu Hollanti on Indonesianlaisiin pelaajiin verrattuna samassa tutkimuksessa merkittävästi parempi kolmessa asiassa neljästä: sijoittuminen ja päätöksenteko, tietoisuus pallon liikkeistä ja tietoisuus muista pelaajista. (Elferink-Gemse, M.T, Visscher C, Richart H and Lemmink K.A.P.M)

3.3 Psyykkiset ominaisuudet

Henkinen valmentautuminen pitää olla joka päivä mukana kaikessa harjoittelussa ja arjen tekemisessä. Huippuvaiheessa pelaajan pitääkin ymmärtää kokonaisvaltainen valmentautuminen huippusuoritukseen joka päivä. Aiemmin opitut asiat, tehtävät sekä kokemukset ohjaavat toimintaa ja tässä hetkessä opittavat asiat toimivat pohjana, kun valmistaudutaan tuleviin huippusuorituksiin. Urheilijalla on aina vastuu omasta huippusuorituksesta ja toiminnasta harjoituksissa tai kentällä on viime kädessä pelaajalla itsellään. (Palloliitto)

”Tietoisia motiiveja ovat esimerkiksi urheilusuoritukseen valmistautuminen. Harjoittelussa tulevan kivun ja tuskan pitkäaikainen sietäminen vaatii kovaa motivaatiota ja aika ajoin sen tärkeyttä voi jopa alkaa kyseenalaistaa. Jokainen urheilija kokee jossain vaiheessa uraa tappioita ja alamäkeä, harjoitukset eivät toimi odotetulla tavalla ja henkinen tahto on hajalla. Tällöin motivaation vahvuus ja todellinen halu ovat ne tekijät, jotka ohjaavat kohti onnistumista. Tietoisilla ajatuksilla ja mielellä luodaan ja vahvistetaan motivaatiota. Motivaation vahvistamiseen tarvitaan myös rohkeutta, kurinalaisuutta, itseluottamusta, uskoa omiin kykyihin sekä tervettä itsekkyyttä. Kun motiivit ovat selkeitä ja olemme niistä tietoisia, niin itsensä pakottamisen tunne poistuu ja tilalle astuu halu ja intohimo harjoittelun jatkamiselle.” (Gustafsberg, H 2014, 36.)

Oman harjoittelun ohjaaminen jokapäiväisessä ympäristössä. Pelaaja on aina osa joukkuetta, mutta kuitenkin vastuussa omasta kehityksestään. Harjoittelun ohjelmoinnin ja suunnittelun vastuu on viime kädessä pelaajalla. Pelaajan omat henkilökohtaiset tavoitteet, omat tuntemukset kehostaan, oppimisestaan ja oma seuranta omasta toiminnasta ohjaavat harjoittelua. Lisäksi oman toiminnan jatkuva arviointi: Pelaaja osaa arvioida omaa toimintaansa, oppia kokemuksen kautta analysoimaan itseään. Omien harjoitusten ja pelien systemaattinen seuranta urheilijalle onkin tärkeänä osana valmistautumista ja omaa itsensä johtamista. (Palloliitto)

Ihminen on psykofyysinen kokonaisuus, ja siksi henkinen osa-alue on läsnä kaikessa tekemisessä. Oppiminen ja muutos tapahtuu aina ensin ihmisen sisällä ja vasta sitten ulkoisella tasolla. Tärkein osa oppimisesta tapahtuu jokapäiväisessä valmennuksessa treenikentillä ja saleilla. Pelaajien, valmentajien ja koko taustatiimin positiivinen vuorovaikutus ja yhteisön ilmapiiri on tärkeässä asemassa. (Hjk-j)

Kilpailuun valmistautuminen on myös yksilön vastuulla. Urheilijan onkin tärkeää osata valmistautua tärkeisiin tapahtumiin parhaalla mahdollisella tavalla, hän tuntee omat rutiininsa sekä pystyy tilanteen mukaan muokkaamaan omia tekemisiään kohti huippusuoritusta. Positiivinen mielikuvaharjoittelu ennen suoritusta on tehokasta. Mielikuvaharjoittelu usein tukee ja tehostaa oppimista, sekä se valmistaa tulevaan koitokseen. Pelaajalla on hyvä olla selvä käsitys omasta osaamisestaan sekä toiminnastaan kentällä ja sen ulkopuolella. Hän pystyy pelaamaan omien vahvuuksiensa (taidossa, pelikäsityksessä, fysiikassa, henkisissä asioissa) kautta jokaisessa tilanteessa. (Palloliitto)

Joukkueen yhtenäisyys on tärkeää ja urheilijan hyvinvointi samoin: Pelaaja ymmärtää perusasiat joukkueen sisäisestä kemiasta ja dynamiikasta ja sen vaikutuksesta joukkueen

suoritukseen sekä omaan suoritukseen. Pelaajan on tärkeää hallita jalkapallon ulkopuolisen elämän tilanteet ja johtaa itseään myös kentän ulkopuolella. (Palloliitto)

3.4 Sosiaalinen osaaminen joukkueurheilussa

Joukkueurheilussa mennään joukkueen tavoitteet edellä ja tämä ei välttämättä aina täytä yksilön omia tarpeita. Joukkueessa pitää miettiä myös muita eikä vain itseään. Joukkueen tehtävää kuvaa tavoitteellisuus. Joukkue on ryhmä erilaisia urheilijoita. On lukuisia asioita mitkä vaikuttavat joukkueen toimintaan jo ensimmäisestä joukkueen kokoontumisesta lähtien. (Matikka & Roos-Salmi 2012, 310.)

Pelaajan onkin joukkueurheilussa hyvä ymmärtää oma roolinsa ja vastuunsa joukkueessa ja verrattuna muihin joukkueen jäseniin ja muihin toimijoihin. Pitää ymmärtää omat tavoitteensa suhteessa koko joukkueen tavoitteisiin. Pitää pystyä olemaan vastuullinen vuorovaikutuksessa ja toimia yhteistyössä muiden joukkueen jäsenten kanssa, toiset huomioon ottaen. Ja vahvuuksien antaminen joukkueen käyttöön ja samalla sallia, että muut saavat tehdä samoin. (Matikka & Roos-Salmi 2012, 106.)

Mitä yhtenäisemmät joukkueen tavoitteet ovat verrattuna yksilöiden omiin tavoitteisiin yhtenäistää joukkueen käyttäytymistä. Näitä onkin hyvä tehdä ryhmätöillä pelaajien kesken. Samalla sitouttaa pelaajia, että yhtenäistää joukkueen tavoitteita. Kaikille pelaajille tekee hyvää toteuttaa itseään ja saada joku rooli joukkueessa. Toisiin pelaajiin luottaminen sekä pelaajien välinen yhteistyö kasvattavat motivaatioilmastoa joukkueessa. Positiivinen ilmapiiiri ja hyvä joukkuehenki edistävät joukkueen suoritusta. Samoin joukkueen yhteiset säännöt ja normit. (Matikka & Roos-Salmi 2012, 114.)

4 Biologinen ikä ja sen arviointi

Harjoittelussa ja sitä kautta kehittämisessä on erittäin tärkeää, että harjoitellaan biologisen eikä ainoastaan kronologisen iän mukaisesti. Jos seurataan ainoastaan kronologista ikää, niin usein ollaan harjoittelussa joko edellä tai jäljessä, mutta harvoin optimaalisessa harjoittelussa, varsinkin joukkueurheilussa. Psykkinen kehitys myös eroaa paljon nuorten huippuvaiheen alkutaipaleella ja nämä yhdessä vaikuttavat merkittävästi esimerkiksi saavutettuihin tuloksiin kilpailuissa. (Seppänen 2010, 40.) Palloliiton pohjoisen valmennuskeskuksen valmentaja Santeri Suvala selvitti vuonna 2014 Turun piirin pelaajavalintoja omassa opinnäytetyössään ja löysi samoja tuloksia kuin mitä yleisesti tiedetään ja mistä puhutaan pelaajavalinnoissa eli suhteellisen ikäjakauman merkityksen.

”Suhteellinen ikäjakauma on ilmiö, joka tulisi jalkapallon ja muun urheilun parissa ottaa vakavasti, sillä ilmiö on nuorten parissa hyvin voimakas. Ilmiön tasoittuminen myöhemmissä ikäluokissa kertoo siitä, että myös loppuvuonna syntyneistä voi tulla hyviä jalkapalloilijoita ja urheilijoita. Heidän kehittämisensä saattaa viedä enemmän aikaa, mutta on turhaa evätä näiden pelaajien mahdollisuuksia jo nuorena sen takia, että he ovat biologiselta kypsymiseltä muita perässä. Pelaajan kehittymisen tunnistaminen nuorena on hyvin vaikeaa, joten on hyvä, että Palloliitto on myös panostanut valmentajien koulutukseen. Mikäli pelaajan ominaisuudet tunnistetaan nuorena paremmin, saadaan oikeat pelaajat laadukkaan toiminnan pariin aikaisemmin, jolloin pelaajien laadun tulisi myös parantua. Suhteellinen ikäjakauma on ilmiö, joka tuskin kokonaisuudessaan urheilun parista poistuu koskaan, mutta sen lieventämiseen johtavia tekoja olisi hyvä miettiä hartaasti.” (Suvala 2014, 54.)

Nuorten maajoukkueissa alkuvuodesta syntyneet ovat hallinneet valintoja jo pitkään. Kuvasessa 3 näkyekin kooste Euroopan suurten jalkapallomaiden maajoukkuevalinnoista. Eli biologisen ja kalenteri-iän haasteet eivät ole ainoastaan Suomessa olemassa pelaajavalinnoissa sekä pelaajien arvioinnissa. (Williams, M, 13.)

Seasonal Birth Date Bias in Elite Soccer

Country	Months 1-3	Months 9-12
England	50.0	17.1
France	43.9	14.6
Germany	50.5	3.8
Italy	46.8	3.9
Netherlands	36.8	15.8
Spain	47.2	2.7
Total	45.9%	9.0%

National youth teams U15, U16, U17, U18 - Helsen et al. (2005), JSS

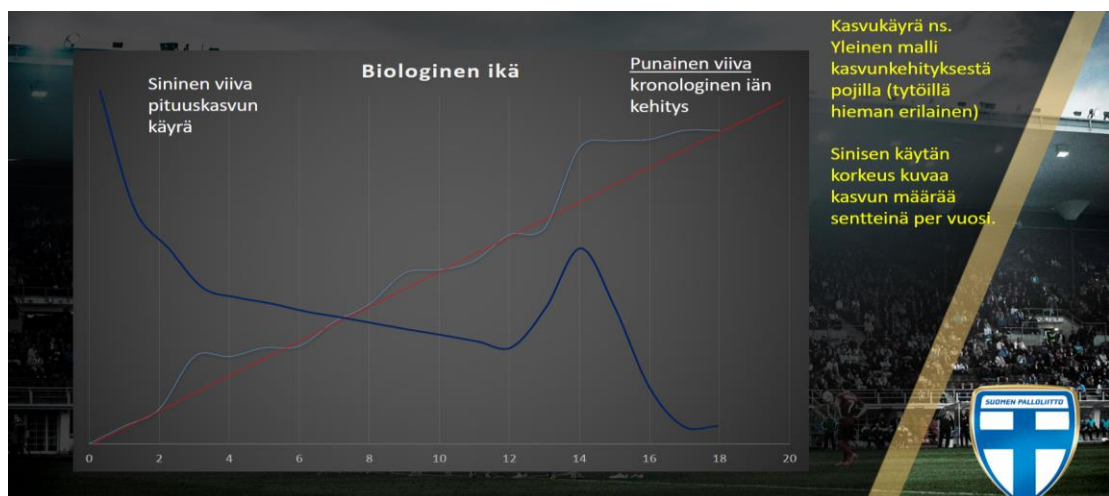
Kuva 3. Esitys syntymäkuukausista eri maiden poikien maajoukkueissa.

Nykyinen kilpailujärjestelmä ja kilpailusäännöt ajavat osaa valmentajista tekemään esimerkiksi joukkuevalintoja menestyksen ja arvostuksen saamisen myötä tavalla, mikä suosii aikaisin kehittyneitä. On todellista ammattitaitoa nähdä yksilön kehitysmahdollisuudet pidemmällä aikavälillä. Yksilön kehitysvaiheet määräytyvät pitkälti perintötekijöiden mukaan ja niihin ei juurikaan pysty vaikuttamaan. Kasvuvauhti riippuu ympäristöllisistä, perinnöllisistä, ravitsemuksellisista että ympäristöstä johtuvista asioista ja niihin kaikkiin on lähes mahdotonta vaikuttaa. Jokainen ihminen on yksilö. Liiallinen kiirehtiminen tuottaa lapsitähtiä, aikaisia voittoja, loukkaantumisia, mutta ei välttämättä lahjakkaita aikuisurheilijoita. (Seppänen 2010, 40.)

4.1 PHV-Mittaus

Nykypäivänä on käytössä PHV-mittaus (Peak Height Velocity) eli pystytään arvioimaan aika tarkasti biologinen ikä, eikä vain kalenterin perusteella ikää, kun arvioidaan urheilijoita. (Walker, O.) Kypsyminen tapahtuu eri urheilijoilla eri aikaa ja vääristää pelaajien tasoa, jos tehdäänkin vain kalenterin perusteella valintoja. Aikaisin kehittyneet isot pelaajat hyötyvät nuoruusvaiheessa kehityksestään ja varmasti valinnoissa he ovat edellä myöhemmin kehittyneitä. (Vänttinen, 13.)

Kuvassa 4 punainen viiva kuvaa kronologista ikää, vaalean sininen viiva näyttää todellista kasvukäyrää eli biologista ikää ja tumman sininen viiva näyttää kasvun määrää sentteinä per vuosi. PHV kohta on juuri se kohta, kun pituuskasvu on kovimmillaan. Silloin harjoittelua on hyvä keventää ja se pitää ottaa huomioon kokonaisrasituksen määrässä sekä oheisharjoittelun suunnittelussa. (Lehto 2017)

Kuva 4. Henri Lehdon A-Valmentajakoulutuksen PHV esityksen kuva yleisestä mallista kasvunkehityksestä pojilla.

4.2 Murrosiän vaikutus kehittymiseen

Aikaisin kehittyneillä eli kenellä murrosikä on alkanut aikaisemmin, tapahtuu nopeammin kehitystä havainto-motorisissa taidoissa, nopeudessa, voimassa sekä kestävyudessa. Tästä on suuri hyöty, kun arvioidaan pelaajia enemmän panostettuihin joukkueisiin, esimerkiksi joukkueisiin missä on enemmän paremmin koulutettuja valmentajia ja olosuhteet paremmat kuin monella muulla joukkueella. (Vänttinen, 11.) Tämä antaa enemmän etumatkaa aikaisemmin kehittyneille pelaajille, jotka pääsevät paremmin valmennettuun ryhmään, vaativampaan harjoitusympäristöön ja kokevat enemmän onnistumisia ja pätevyyden tunnetta omasta osaamisestaan verrattuna myöhemmin kehittyneisiin, jotka saattavat oikeasti olla potentiaalisempia urheilijoita, mutta antavat paljon tasoitusta fyysisessä kehityksessään muille.

Suomessakin on paljon puhuttu RAE (relative age effect) ilmiöstä ja mietitty esimerkiksi B maajoukkuetta nuorissa, mikä olisi koottu juuri loppuvuonna syntyneistä pelaajista tai muuten vaan myöhemmin kehittyvillä pelaajilla. Tämä voisi antaa jollekin vielä pienikokoiselle, mutta myöhemmin kehittyvälle pelaajalle aikaa kehittyä ja kansainvälisen pelin kokemuksen ja tuntemuksen siitä, että edelleen seurataan ja pidetään mukana tarkkailussa, vaikka juuri sillä hetkellä ei pysty itseään fyysisempiä pelaajia haastamaan kilpailussa pelipaikasta. (Walker, O) Palloliiton aluevalmennustoiminnan onkin juuri tarkoitus vähentää liian aikaisia valintoja ja pitää myöhemmin kehittyviä pelaajia aikaisempaa pidempään mukana tarkkailussa.

5 Pelaajatarkkailun nykyhetki ja työn tavoite

Seuratoiminnassa olen nähnyt kaikenlaisia työvälaineitä ja pelaajakortteja, samoin kun tutkiskelin Palloliiton arkistoja, niin löysin erilaisia, mutta koko ajan kehittyneempiä pelaajakortteja. Mutta mitään kunnon järjestelmää ei ole miten pystyisi mittaamaan eri ikäisiä pelaajia tai arvioimaan heidän kehittymistään, saati lukemaan heidän peliraporttejaan tai katsomaan heidän pelaamistaan aikaisemmin. SHA eli Sami Hyypiä Akatemia on tehnyt omanlaisensa verkkoympäristön mitä voi käyttää joukkueen ja seuran apuväliseen. Mutta ongelma onkin se, että vain muutamat Sami Hyypiä Akatemiaan valitut seurat käyttävät sitä aktiivisesti ja se ei ole käyttöjärjestelmältään sellainen, että sitä olisi helppo käyttää juuri pelaajatarkkailuun. Työn tavoite oli suunnitella työkalu, mikä helpottaa pelaajatarkkailijoita. Sellainen työkalu mihin on helppo päästä mistä tahansa ja helppo käyttää niin tarkkailijan, pelaajan tai valmentajankin. En tule ottamaan kantaa työkalun hintaan tai miten se tehdään, vaan ennen kaikkea suunnittelen sellaisen työkalun mikä tuo lisäarvoa pelaajatarkkailuun.

Pelaajatarkkailijan on helppo kiinnittää huomio pelaajan fysiikkaan, vaikka todellinen lahjakkuus voi pelaajalla olla täysin muuta ja fyysinen ero onkin vain biologisen iän tuomaa harhaa pelaajien osaamisesta. Liian usein fyysinen puoli korostuu pelaajavalinnoissa ja moni myöhemmin kehittyvä pelaaja voi jäädä paitsioon valinnoissa. Esimerkiksi pieni pelaaja voidaan jättää valitsematta maajoukkueeseen, vaikka hänellä voisi olla suurempi potentiaali kehittyä hyväksi aikuisurheilijaksi kuin aikaisemmin kehittyneellä pelaajalla. (Lähi-tie, 6)

Pelaajatarkkailussa myös paljon katsotaan ominaisuuksia ja osaamista, mutta vielä enemmän pitäisi pystyä katsomaan itse peliä. Peli kertoo kaiken. Peli kertoo osaamisen ja osaamattomuuden. Lajisuoritus on tärkein paikka arvioida pelaajan osaamista, ei irralliset testit tai mittarit. Mitä useampi tarkkailija antaa pelaajasta lausunnon ja mitä lähempänä pelaajaa ovat valmentajat kertovat tietoja pelaajasta, sitä tarkempi tieto pelaajasta saadaan aikaan. (Mero 2004, 405)

Portugalilainen Sporting Lissabon kertoo Helsingin Sanomissa (4.3.2018) että heillä on 250 pelaajatarkkailijaa pelkästään Portugalissa tarkkailemassa nuorten sanoja. Lisäksi heillä on tarkkailijoita myös muissa maissa jotka he kokevat kiinnostaviksi. Sportingin akatemiassa on 80% pelaajista portugalilaisia ja loput pääasiassa Etelä- ja Väli-Amerikasta sekä Afrikasta. Akatemian johtaja Virgilio Lopes kertoo: ”Jos pelaaja on teknisesti taitava, hän pystyy pitämään palloa. Lisäksi haluamme pelaajia jotka eivät luovuta. Kehonkielen

pitää kertoa hänen haluavan pallon aina uudestaan ja uudestaan. Kun nämä kaksi ominaisuutta ovat kunnossa, kaiken muun pystymme opettamaan.” Meillä ei Suomessa ole resursseja taistella tarkkailijoiden määrässä esimerkiksi portugalilaisten kanssa, mutta pystymme tekemään asioita aikaisempaa paremmin ja kehittämään omaa tapaamme löytää potentiaaliset pelaajat aikaisempaa paremmin.

6 Mahdolliset työkalut ja esimerkit muualta

Elämme 2010-lukun loppupuolta ja maailma kehittyy kovalla vauhdilla. Jalkapallo ja yleispuolellaan urheilu on nopeutunut ja muuttunut nopealla aikataululla. Osaamista vaaditaan enemmän. Urheilijan pitää olla nopeampi, peli on nopeampaa, pitää havainnoida nopeammin ja valmentajien pitää valmentaa entistä kovemmillä vaatimuksilla pelaajia. (Lehto) Tarkkailijoilla pitää olla kehittyneet työvälineet mistä jää tietoa ylös ja kerätään dataa samalla pelaajista. Toistaiseksi näin ei ole ollut niissä työpaikoissa joissa itse olen suomalaisessa jalkapallossa toiminut. Moni asia on kehittynyt ja moni asia on mennyt harppauksia eteenpäin, esimerkiksi videointi ja työkalujen käyttö videoiden kanssa, mutta tarkkailijoille asia näkyy vain, että entistä enemmän on videomateriaalia käytössä, mutta dataa ja tietoa ylipäättävänsä saman verran kuin aikaisemminkin. Ensimmäisen esittelen Piirien ja liiton käyttämää materiaalia, sitten Prosoccerdatan, joka esittäytyi Palloliitolle viime vuonna. Tämän jälkeen kerron espanjalaisesta tavasta tarkkailla pelaajia, joka perustuu espanjalaisen valmentaja Sergio Almenaran esitykseen sekä kerron Eerikkilässä olevan Sami Hyypiä Akatemian MyEway-palvelusta. Lopussa vielä jääkiekkoliiton tapa tarkkailla pelaajia poikien U19 Maajoukkuevalmentaja Juha Vuoren kanssa käymän puhelinkeskustelun pohjalta sekä netistä löytämieni materiaalien perusteella.

Liitteessä 1 on piirittämällä käytetty pelaajatarkkailulomake. Tähän lomakkeeseen on helppo täyttää koko joukkueen pelaajien nimet ja tehdä pelin aikana arviointia. Tämän kaltaisen lomake on hyvä ison massa tarkkailussa ja antaa lisäarvoa siihen verrattuna, että yrittää itse rekisteröidä omaan muistiinsa kaiken mahdollisen datan pelaajista. Tätä käytetään esimerkiksi huuhaapäivissä, missä tarkkaillaan yhden päivän aikana 100-120 poikapelaajaa. Jos koonti papereista tehdään hyvin ja laitetaan sähköiseen muotoon ja vertaillaan useamman tarkkailijan näkemyksiä, niin päästään kohtalaiseen lopputulokseen. Jos arvioiteja ei siirretä välittömästi tietokantaan tai arkistoida kunnolla, tuloksena voikin olla, että muistetaan ainoastaan yksi tai kaksi potentiaalisinta pelaajaa ja muista ei jää mitään muistikuvaa. Mitä enemmän tarkkailua tekee ja mitä useammin samat pelaajat näkee kentällä tositoimissa, niin myös tämä lisää tietoa pelaajista, mutta ei helpota muiden tarkkailua tai kerää mitään dataa. Tämän kaltaisessa pelaajakortissa on se ongelma, että esimerkiksi kohta fysiikka voi tarkoittaa monelle eri asioita. Joku arvioi pelkästään nopeuden perusteella pelaajaa, kun taas joku toinen voi arvioida isompaa kokonaisuutta. Eli myös tarkkailtavat asiat pitäisi määrittellä tarkemmin.

Liitteessä 2 onkin jo tarkempi yksilön pelaajakortti. Tässä on kuvattu hyvin yleisiä ja tärkeitä pallopelin tarkkailtavia asioita. Tähänkin voi tehdä tarkkailua, mutta parempaa tässä liitteen 2 kuin liitteen 1 pelaaja-arvioinnissa onkin jo vuorovaikutteisuus eli pelaaja arvioi

myös omaa osaamistaan ja sitten voidaankin vertailla näkemyksiä ja keskustella kehityskohteista ja pelaajan vahvuuksista. Tällä tavalla ja tarkkuudella ei suoriteta massatarkkailua, vaan tämä onkin pelaajan henkilökohtaisempaan arviointiin ja tarkkailuun. Tämä onkin esimerkiksi hyvä pohja kehityskeskusteluun tai seuran tarkemmaksi pelaajakortiksi mikä antaa jo paljon infoa pelaajasta. Tällä pääsee myös paremmin kiinni syvempiin asioihin pelaajan ajattelussa, kun puhutaan pelaajan harjoittelumääristä, tavoitteen asettelusta, perheen mukana olosta mahdollistamassa harrastusta sekä suhtautuminen urheiluun psyykkisen valmennuksen puolelta sekä terveystilanteen ja kehittymisen kartoitus.

Liitteessä 3 on viime vuodelta (2017) pelaaja-arviointi kesän huuhekajaturnauksesta, missä paikalla oli eri alueilta kerättyjä yhdistelmäjoukkueita (12 kpl) ja yksilöitä (noin 200 pelaajaa) näyttämässä omaa osaamistaan. Palautelomakkeita kerättiin jokaisesta pelaajasta sekä erityisesti turnauksen tarkkailijoilta eli aluevalmentajilta, talenttivalmentajilta sekä piirien vastuuhenkilöiltä heidän mielestään olevista turnauksen talenttipelaajista. Palautteita tuli siis jokaisesta pelaajista sekä useasta pelaajasta tuli monta eri arvostelua koska monet näkivät samoja pelaajia todellisten talenttipelaajien joukossa.

Liitteen 3 lomake on selkeä, mutta siitä on haastavaa kerätä helposti dataa arkistoihin ja koska ei ole erikseen ketään henkilöä joka palautteita tarkasti käsittelisi, niin palautteet jäävät monta kertaa arkistoihin, eikä siirry suoraan palautteeksi pelaajalle tai hänen valmentajalleen. Ja vuorovaikutteisuus puuttuu sekä lomakkeella voi tarkkailla vain yhtä pelaajaa. Samoin tässä ongelmana on se, että psyykkinen puoli voi jollekin merkitä täysin eri asiaa kuin jollekin toiselle. Vielä tarkempi asioiden määrittely ja varsinkin niiden eniten painotettujen asioiden nostaminen muiden yläpuolelle arvioinnissa olisi tärkeää.

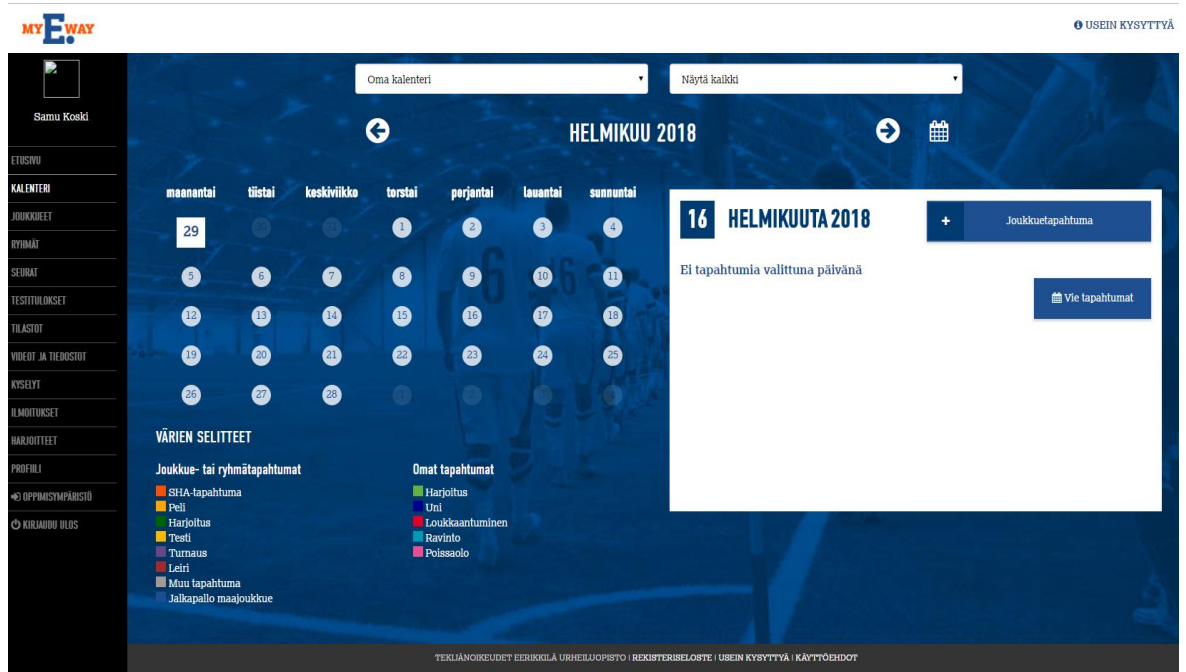
6.1 MyEway

Palloliiton valmennuskeskus sijaitsee Eerikkilän urheiluopistolla ja vastaa ylimpien valmennustutkintojen kouluttamisesta sekä täydennyskoulutuksesta yhdessä palloliiton kanssa. Valmennuskeskuksen nimi on Sami Hyypiä akatemia.

Sami Hyypiä Akatemia on suomalaisen jalkapallon valmennus-, tutkimus- ja kehitystoiminnan henkinen koti. Sami Hyypiä Akatemia aloitti toimintansa nimellä jalkapallon valmennus- ja kehityskeskus (VKK) helmikuussa 2011. (Eerikkilä)

MyEway (kuva 5) on Sami Hyypiä akatemian nettiportaali missä on verkkokoulutus, oppimisympäristö sekä kehittymisen seuranta. Sivustoa voidaan käyttää joukkueen hallinnoinnissa ja tehdä esimerkiksi kyselylomakkeita. Pelaajatarkkailun näkökulmasta palvelussa

on lomakkeiden hallinta, voi lähettää videoita pelaajalle ja valmentajalle sekä videokirjasto, minne voi kerätä videoita sekä testitulosten arviointi, missä voi arvioida pelaajan ominaisuuksia verrattuna muihin Sami Hyypiä akatemiassa testattuihin pelaajiin. Palvelu on matkapuhelimille optimoitu eli helppo käyttää myös sillä.

Kuva 5. MyEWay palvelun etusivu kirjautuneena.

Puhtaasti pelaajatarkkailulomaketta tai arkistoa minne olisi helppo laittaa pelaajapalautteet ja ennen kaikkea kerätä dataa pelaajasta sekä useammasta pelaajasta ei palvelusta toistaiseksi löydy. Tämän hyödyntäminen olisi monella tapaa järkevää koska nyt jo useat seurat ovat syöttäneet pelaajien harjoitusohjelmia, pelivideoita sekä testituloksia pelaajista palveluun. Vielä kun ne saisi tehtyä helposti analysoitavaan pelaajakorttipalveluun sekä vuorovaikutusta pelaajan sekä tarkkailijan/valmentajan välillä, niin pelaajatarkkailun näkökulmasta palvelu olisi paljon parempi. Toistaiseksi palvelu keskittyy joukkueen hallintaan sekä toimii oppimisympäristönä.

Jos kaikki data olisikin yhdessä paikassa, niin tarkkailu helpottuisi. Tällä hetkellä eri palvelusta joutuu hakemaan pelaajan henkilökohtaisia tietoja esimerkiksi peliminuuteista sekä otteluista missä pelaaja on pelannut ja tässä järjestelmässä on omat hyvät puolensa, mutta dataa on monessa eri paikassa.

Kuvassa 5 on MyEwayn perusnäkyä valmentajalle. Palvelu on hyvä lisä Suomalaiseen osaamisen ja valmennuksen kehittämiseen, mutta pelaajatarkkailua ajatellen, siihen pitäisi saada lisäominaisuuksia.

Mutta en unohtaisi yhteistyötä Sami Hyypiä akatemian ja palloliiton välillä. Molemmissa on paljon osaamista ja yhteistyöllä voitaisiinkin tehdä työkalu mitä käyttää molempien organisaatioiden arjessa.

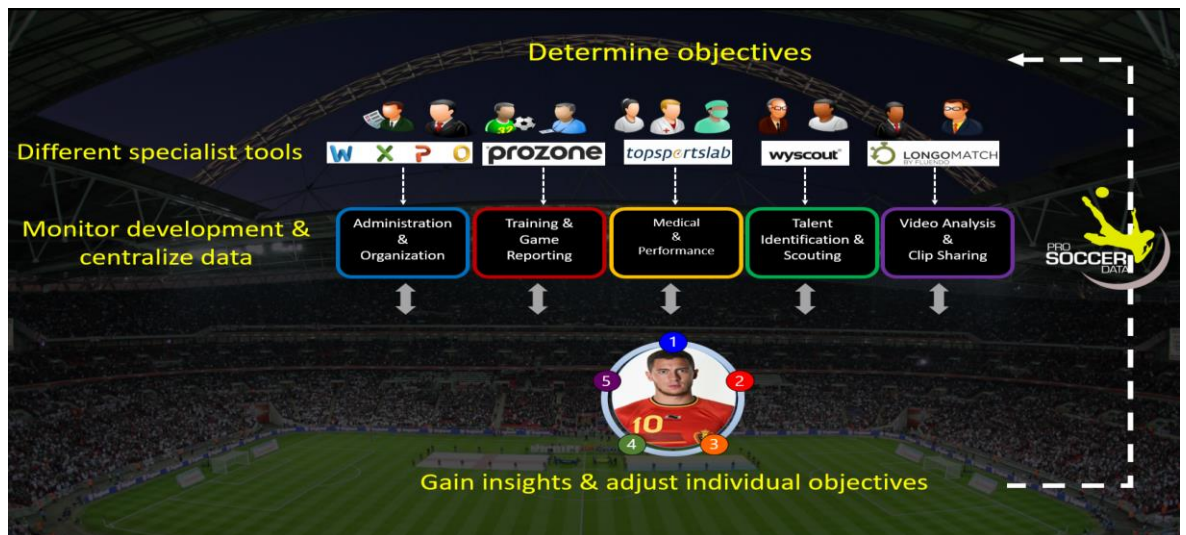
6.2 Prosoccerdata

Belgialainen Prosoccerdata palvelu esittäytyi viime vuonna keväällä (2017) Palloliiton henkilökunnalle. Kaikki perustuu heidän jakamaansa materiaaliin ja esitykseen Palloliitossa. Palvelu oli viety kaikista pisimmälle eri palveluista netissä mitä itse olen nähnyt. Kuvassa 6 kerrotaan tyypillisistä seuran haasteista pelaajadatan kanssa.

Kuva 6. Prosoccerdatan nostamat asiat pelaajien hallinnasta

Palvelussa on palveluja seuratasolle niin harrasteseuran kuin ammattilaisseurain hallintaan. Sekä palvelussa on lajiliitoille oma osionsa. Palvelu on siitä hyvä, että sinne voi tehdä pelaajakortin kuvan kanssa, syöttää kaikki mahdolliset tiedot pelaajasta, ladata tarkkailuraportteja sekä tehdä videoleikkeitä pelaajalle. Ja järjestelmä on myös vuorovaikutteinen, siinä voi lähettää viestiä pelaajalle tai esimerkiksi liitto voi lähettää seuroille kutsun tapahtumaan tai pelaajalle suoraan. Eli vuorovaikutusmahdollisuuksia on enemmän kuin muissa näkemissäni järjestelmissä. Kuvassa 7 kuvataan palvelun monikäyttöisyyttä pelaajan historian seurannassa.

Kuva 7. Prosoccerdatan monikäyttöisyys kuvattuna

Eli järjestelmä on siitä hyvä, että pelaajan kaikki tiedot olisivat yhdessä paikassa ja kaikki toiminnot toimisivat yhdessä paikassa. Tällä hetkellä on todella monta käytössä olevaa järjestelmää ja dataa on monessa eri paikassa ja sen etsiminen on tehty kovin vaikeaksi. Ja se on hyvä asia, että eri järjestelmillä tehdyt asiakirjat ja tiedot voisi siirtää yhteen paikkaan mistä kaikkea tietoa voisi hyödyntää pelaajan kohdalla.

Esimerkkinä että maajoukkuevalmentaja haluaa tehdä viimeiset valinnat maajoukkueleirille. Hän menee järjestelmästä katsomaan viimeiset palautteet pelaajasta sekä viimeisimmän pelin tiedot sekä videoleikkeet valituista pelaajista. Arvostelu olisi helpompaa ja maajoukkuevalmentaja säästyisi aika monelta soitolta. Näin voisi luottaa omaan näkemykseen ja lukea muiden näkemyksiä sekä arvosteluja pelaajasta.

6.3 Espanjan liitto

En tiedä tarkalleen millainen on Espanjan jalkapalloliiton järjestelmä minne dataa keräävät pelaajista, mutta kerron millä tyylillä he asiaa tekevät. Sain tutustua viime vuonna Espanjalaiseen valmentajaan nimeltä Sergio Almenara, joka nykyisin valmentaa Fc Hongan reservijoukkuetta miesten kakkosessa. Hän esitteli Espanjalaisten tapaa tarkkailla pelaajia (kuva 8). Ja kaikki mitä esitän Espanjan liiton materiaaleista perustuu Sergion esitykseen marraskuussa 2017 Helsingin lauttasaarella PPJ:n valmentajille. He tekevät Espanjassa tarkkaa tutkimusta pelaajista sekä keräävät paljon dataa pelaajista. Kaikki perustuu pelaajien profilointiin eli millaisia ominaisuuksia ja millaista osaamista pitää olla minkäkin eri pelipaikan pelaajalla.

Introduction

WHAT IS SCOUTING?

- Detect talented players doing individual and personalized analysis based on collective scenarios behaviours.
- Create data bases with determined player profiles.
- Creating processes of players detection, supervision, tracking, comparing, work planing, data organizing, and finally execute decisions.
- Being part of Technical Director team.

SERGIU ALMENARA

SCOUTING

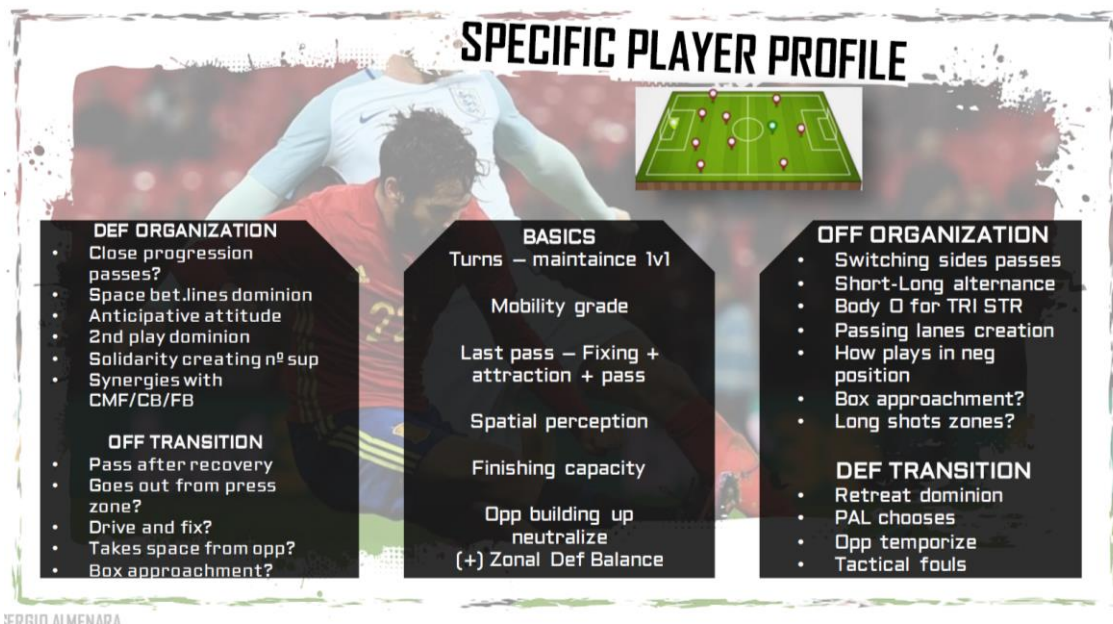

Kuva 8. Mitä on pelaajatarkkailu Espanjassa?

Espanjan liitolla on iso tietopankki pelaajista, koska he keräävät paljon tietoa. Myöhemmin kerrotaan miten he keräävät kaikkea tätä tietoa. Muuten heidän tarkkailujärjestelmänsä ei eronnut jalkapalloliittojen kannalta paljoa. Heidän maansa on isompi ja tarkkailtavia seuroja sekä pelaajia on enemmän, mutta myös paikallisia aluevalmentajia oli huomattavasti enemmän. Mutta heidän tarkkailunsa on siitä helpompaa, että siellä isot seurat tarkkailevat paljon enemmän pelaajia ja pienten seurojen pelaajat tarkkaillaankin seurojen toimesta ja liiton aluetarkkailijat, voivatkin keskittyä juuri isojen seurojen tarkkailemiseen.

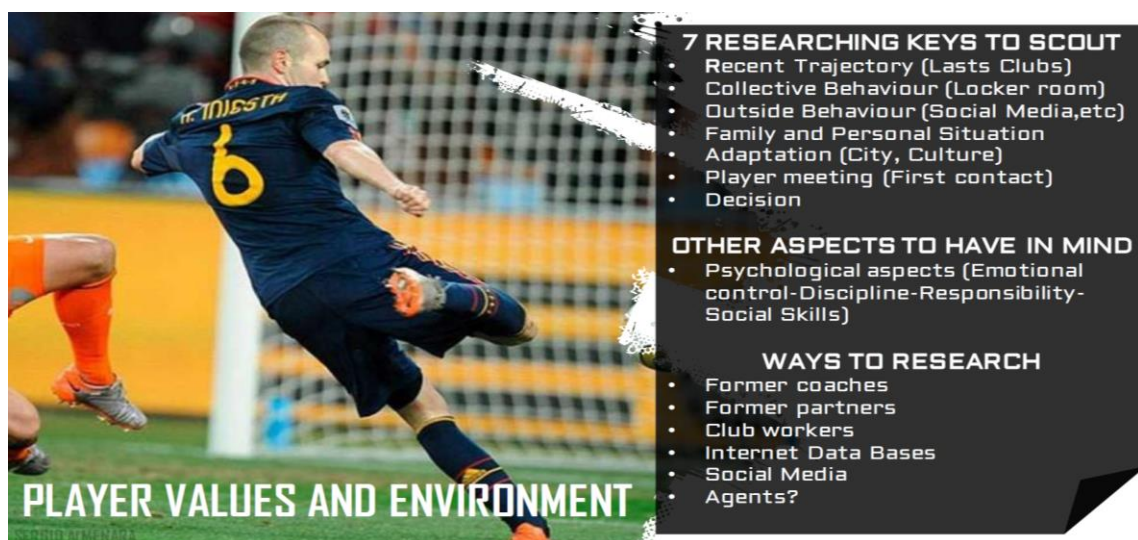
Eli pelaajaprofiloinnissa (kuva 9) on tarkasti määritelty mitä osaamista milläkin pelipaikalla vaaditaan. Kaikki tarkkailu keskittyy siihen, että mitä osaamista pelaajalla on ja miten hän osaa nämä asiat verrattuna muihin pelaajiin. Eli on ollut lajianalyysi, sitten on määritelty jokaisen pelipaikan tarkat vaatimukset mitkä pelaaja tarvitsee kyseisellä pelipaikalla ja tämän jälkeen voidaan tehdä tarkkailua pelaajista, kun tiedetään konkreettisesti, että mitä tarkkaillaan ja mitä ominaisuuksia minkäkin pelipaikan pelaajalla pitäisi olla.

Kuva 9. Pelaajaprofilointi, 10-paikan pelaaja.

Espanjassa halutaan tarkasti tietää pelaajan taustat (kuva 10). Aikaa käytetään todella paljon taustojen selvittelyyn. Espanjassa esimerkiksi kysytään agenteilta paljon tietoa pelaajista, vaikkakin se ymmärretään, että he tekevät omaa liiketoimintaansa ja joskus ehkä antavat pelaajista paremman kuvan kuin mitä pelaajat todellisuudessa ovatkaan. Myös sosiaalisen mediasta seurataan pelaajan ajatuksia sekä toimintaa siellä. Seurat ja liitto haluavat olla täysin vakuuttuneita pelaajasta ennen kuin pelaaja valitaan isompiin seuroihin pelaajasopimusten kanssa tai liitto ottaa heitä mukaan tapahtumiinsa. Pelaajille tehdään paljon myös haastatteluja ja selvitetään taustoja sekä henkisiä ominaisuuksia. Näitä tietoja kerätään arkistoihin ja niiden pohjalta tehdään päätöksiä mitä pelaajan kanssa tehdään jatkossa.

Kuva 10. Miten pelaajatarkkailua tehdään.

6.4 Jääkiekkoliitto

Jääkiekkoliitto tekee tarkkailua sekä antaa palautetta pelaajasta konkreettisen palauteformaatti (excel pohja) pohjalta. Heillä on selkeä liiton malli, minkä perusteella annetaan palaute seuraan sekä pelaajalle. Samoin palautetta annetaan liiton valitsemien painopisteiden kautta esimerkiksi roolipelaamisesta. Jääkiekossa pelitilanneroolit ovat isommassa roolissa kuin jalkapallossa. Jääkiekossa jatkuvasti tarkkaillaan, että mitä peli on? Ja mitä pelissä tapahtuu? Varsinkin kansainvälisellä tasolla. Samoin pelin vaatimukset ovat isossa roolissa. (Vuori 2018)

Liitto pyrkii kehittämään pelaajaa, urheilijaa ja ihmistä. Ja painottaa että pitää pyrkiä luomaan side pelaajaan, että voi muokata pelaajan osaamista. Eli tärkeää luoda hyvä ympäristö pelaajan ympärille missä pelaaja voi kehittyä ja saavuttaa oman potentiaalinsa. (Vuori 2018)

Liitto on myös tarkasti määritellyt, että pelaajaprofilointiin kuuluu analysoida pelaajan kykyä toimia eri pelitilanneroleissa. Liitto tarkkailee ja arvioi kaikkia osa-alueita tasa-arvoisesti. Peli on yksi arvioitavista ominaisuuksista. Pelaaja-arviointia tehdään 1. pelin (kiekko, tekniikka, taktiikka), 2. luonteen (henkinen, sosiaalinen) sekä 3. luistelun (fysiikka) osalta ja niistä annetaan arvosana pelaajalle. Samoin liitto arvioi roolin joukkueessa (erikoistilanteet, jääaika, kyky pelata eri pelitilanneroleja) sekä potentiaalın kansainvälisissä peleissä. Lisäksi pelaajille annetaan yleistä palautetta. (Vuori 2018)

Liitto myös jalkauttaa löytämiään kehityskohteita muun muassa aluevalmennuksen avulla. Esimerkiksi painopisteenä maalinteko, aluevalmentajat kouluttavat seuroja maalinteon kehittämistä ja näin tieto jalkautuu nopealla vauhdilla alueiden seuroihin. (Vuori 2018)
Jääkiekkoliitolla on käytössä jääkiekon kehityskeskus vierumäellä sekä netissä Hockey Centre, jonne tallentuu pelaajadata.

”Eteläisellä alueella pelaajatarkkailu painottuu pääsääntöisesti pelaajien pelaamiin otteluihin, yhteistyöhön seurojen valmentajien ja valmennuspäälliköiden kanssa sekä kahteen Pikku-Pohjola viikonloppuun. Sen lisäksi tarkkailutapahtumiin kuuluvat vuodenvaihteessa Jokerien järjestämä uuden vuoden turnaus sekä valtakunnallinen Tulevaisuuden Tähdet -tapahtuma Vierumäellä Tammikuussa 2018.” (Finhockey)

7 Pelaajatarkkailutyökalun suunnittelun eri vaiheet

Aloitin työkalun suunnittelun kartoittamalla lähtötilanteen. Lähtötilanne olisi siis se, että täytellään lippuja sekä lappuja ja aika vähän on kerätty mitään konkreettista dataa pelaajista. Yleensä monet ihmiset ovat arvioineet pelaajia ja näkemyksiä on kerätty excel tiedostoon ja pelaajia on arvioitu eri väreihin. Mutta kaikki on perustunut näkemyksiin pelaajista ja nämä näkemykset jotka on luotu pitkän aikajakson aikana tai sitten yhden yhteisen tapahtuman tai pelin perusteella riippuen tarkkailijasta.

Tämän jälkeen kartoitin mitä aikaisemmin on käytetty ja suunniteltu. Samalla mietin mitä kaikkea itse olen aikaisemmin ideoinut samasta aiheesta. Kävin keskustelua liiton maajoukkue- sekä koulutustoiminnon kanssa ja näin erilaisia suunnitelmia ja ajatuksia mitä aiheesta on ollut. Samoin ymmärsin, että liiton tyttöpuoli on edellä tarkkailussa poikapuolen vastaavaa, vaikka samaa maajoukkueitiimiä olemmekin. Esimerkiksi B-nuorten SM- sekä karsintasarjan kaikki pelit pitää kuvata ja tallenne ottelusta laittaa Palloliiton driveen. Poikapuolen otteluissa käydään tarkkailemassa pelaajia, mutta raportointi hoidetaan soittamalla tai viestittämällä pelaajista. Tyttöpuolen tarkkailijat ”täggäävät” peleistä asioita millä he keräävät samalla dataa pelaajista, sekä saavat hyvän pohjan videoklippien tekoon otteluista. Eli samaan aikaan tarkkailu, data ja videotiedosto pelaajan tekemisistä ottelussa on valmiina maajoukkuevalitsijoita varten.

Ennen kuin voimme tarkkailla pelaajia, minun mielestäni meidän pitäisi pystyä profiloimaan pelipaikkakohtaisesti pelaajan tehtävät, osaaminen ja ominaisuudet vieläkin tarkemmin. Eli ensin pitää tehdä tarkka profilointi, mitä minkäkin eri pelipaikan pelaajalta vaaditaan ja sitä kautta pystymme paremmin arvioimaan pelaajan osaamista sekä pelaajien välisiä eroja toisistaan. Mikä ominaisuus milläkin pelipaikalla on tärkeintä, entä toiseksi tärkeintä, entä mikä psyykinen ominaisuus on tärkeintä? Näihin kysymyksiin haluan vastauksia, ennen kuin suunnitellaan tarkempaa työkalua. Pitää olla selvä mittaristo ja ajatus mitä pelaajista katsomme, millaisia pelaajia etsimme ja mitä peli on.

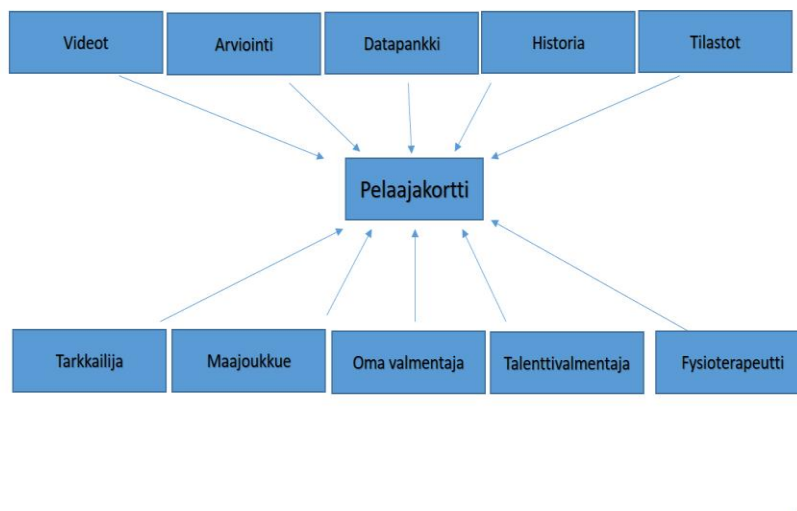
Päivittäin pitää kysyä ja tarkkailla että ”mitä pelissä tapahtuu”? Lajianalyysiä pitää käyttää pohjana tarkkailussa, profiloinnissa ja kun siitä on paljon dataa olemassa, niin se tieto pitää siirtää tarkkailuun. Mitä kansainvälisen jalkapallon huipulla tapahtuu? Tähän vastamalla ymmärretään kansainväliset vaatimukset ja pelin tämän hetkinen kansainvälinen taso paremmin. Meidän pitää etsiä pelaajia jotka ovat hyviä tällä hetkellä, mutta vielä tärkeämpää on se, että kuka pelaaja pärjää tulevaisuudessa kovemmassa kilpailussa ja mitkä ovat tulevaisuuden pelaajan vaatimukset. Kasvatammeko pelaajia oikeaan suuntaan, etsimmekö tulevaisuuden menestyjiä, mitä peli vaatii kymmenen vuoden päästä?

Pelaajan roolin merkitys joukkueelle? Miten arvioimme pelaajan roolia joukkueessa? Pelaajilla on erilaisia rooleja jalkapallossa ja tärkeää onkin löytää oikeanlainen pelaaja oikeaan rooliin. Pitäisi myös määritellä mitä rooleja haluamme, että pelaajilla on joukkueessa ja miten he rooliaan toteuttavat. Millainen kärkipari tekee parasta yhteistyötä, miten puolustuslinjan pelaajien eri roolit, miten joukkue on roolitettu ja missä roolissa pelaajasta saadaan paras osaaminen irti.

8 Pelaajatarkkailun työkalu tulevaisuudessa

Laadukas, edelläkävijä, monipuolinen, nykyaikainen ovat hienoja sanoja millä mielestäni kuvaisin ajatusta uudesta pelaajien arviointityökalusta. Työkalun pitää ehdottomasti tuoda lisäarvoa pelaajatarkkailuun sekä pelaajien kehittämiseen yhteistyössä seurojen ja liiton kanssa. Samalla pelaajien arviointi toisi liiton sisällä ihmiset, että seurojen ja liiton työntekijät lähemmäs toisiaan. Yhteistyössä parempia pelaajavalintoja, yhteistyössä paljon lisäarvoa laadukkaaseen pelaajan arkeen. Kuvassa 11 pyrin esittämään kokonaisuuden mitä kaikkea tarkkailutyökalun pitäisi sisältää. Arvioinnissa pitää myös saada kirjoitettua muistiinpanoja pelaajasta ja huomioita, eikä pelkästään numeroarviointia. Tässäkin pitää olla tarkka prosessisuunnitelma, minkä avulla voidaan miettiä, että mitä missäkin vaiheessa otetaan mukaan ja mitä tarvitaan, että esimerkiksi saadaan pilottivaiheeseen työkalu.

Pelaajatarkkailutyökalu

Kuva 11. Pelaajatarkkailutyökalun idea kuvattuna

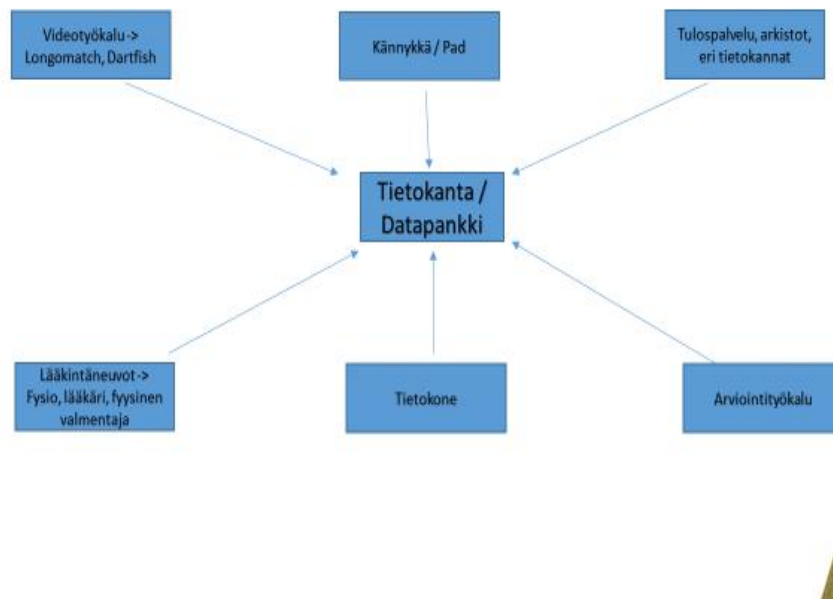
8.1 Verkkoympäristö

Nykyään netti on kaikkialla. Kulkee mukana taskussa ja on lähes joka paikassa käytössä ja saatavilla. Pelaajaraporttipohja olisikin hyvä olla aina mukana. Arkisto mistä voisi käydä katsomassa edellisiä arviointeja, paikka mistä voisi vertailla muiden tekemiä havaintoja osaamisesta sekä dataa pelaajan itsearviointista, videoista ja testituloksista.

Onkin tärkeää, että tarkkailu tehtäisiin jatkossa esimerkiksi Padilla tai älypuhelimella ja siitä suoraan siirtyisi arviot järjestelmään. Tietysti olosuhteet pitää ottaa huomioon ja joskus esimerkiksi ulkona kovalla pakkasella on parempi kirjata paperille omat muistiinpanot ja siirtää vasta lämpimissä olosuhteissa tiedot suoraan järjestelmään ja tarkkailuraportteihin.

Samalla verkkoympäristössä pitäisi pystyä vertailemaan pelaajista kertynyttä dataa sekä pelaajan omia tuloksia sekä arviointeja keskenään. Verkkotyökalu keräisi dataa pelaajakortteihin ja samalla loisi aivan uuden ulottuvuuden pelaajan arvioimiseen sekä yhteistyöhön seurojen ja liiton välillä. Tarvitaan prosessisuunnitelma verkkoympäristön mietintään ja siihen että mitä ja missäkin vaiheessa voidaan lisätä järjestelmään. (Kuva 12)

Verkkoympäristö

Kuva 12. Verkkoympäristön ideointia.

8.2 Vuorovaikutus

Kaikkein tärkein ominaisuus. Nykypäivän oppiminen ja oppimiskäsitys sekä keskustelufoorumi on vaihtunut. Nykypäivän nuorisolle tärkeää on olla tavoitettavissa ja saada yhteys toiseen mahdollisimman nopeasti. Yhteydenpito ja kommentointi ovat tärkeitä ominaisuuksia. Kun videoita tai suorituksia arvioidaan tai niistä vaihdetaan mielipiteitä, on tärkeää, että palautteen antaminen ja vuorovaikutus tapahtuvat nopeasti, eikä niitä jäädä

odottelemaan pitkäksi aikaa. Samaa vuorovaikutusta pitäisi saada lisätä pelaajista esimerkiksi liiton ja seuran välille. Esimerkiksi seura voisi laittaa pelaajan kohdalle ”loukkaantunut” jos hän on poissa seuran arjesta loukkaantumisen takia. Sekä seura että järjestelmä voisi suoraan syöttää pelaajan peliminuutit edellisissä otteluissa pelaajan tietoihin. Nykyäänä tietoa pelaajan edellisistä otteluista kerätään monesta eri paikasta, kun tiedon pitäisi olla helposti saatavilla, kun mietitään peluuttamisia maaotteluissa tai esimerkiksi harjoittelun rasittavuutta pelaajille. Tässäkin kohtaa tulee esille ottaa työkalua suunniteltaessa lupa-asiat eli kuka saa tietoja järjestelmään syöttää, kuka tietoja saa hyödyntää, voiko pelaaja tai valmentaja esimerkiksi rajata määrättyjä kohtia tai asioita pelaajan tiedoissa sekä esimerkiksi lääkärin tai fysioterapeutin lausunnot pelaajasta, kenellä saa olla oikeudet nähdä näitä asioita tai tietää pelaajan loukkaantumishistoriasta.

Samoin maaottelun jälkeen pelaaja tekisi itsearviointia tapahtumasta, maajoukkuevalmentaja sekä esimerkiksi talenttivalmentaja saisivat syöttää omat näkemyksensä pelaajan pelaamisesta järjestelmään. Näin dataa tulisi enemmän, olisi enemmän vuorovaikutusta ja historian kirjoihin jäisi jälki ottelusta sekä siinä tehdyistä havainnoista sekä kehityskohteista.

8.3 Pelaajatarkkailu

Tässä osiossa pitäisi olla kaksi eri tyyliä. Massatarkkailussa yksinkertainen pohja, mistä tiedot jaettaisiin pelaajien omiin pelaajakortteihin. Sekä yksilöiden tarkkailuun tarkempi pohja, mihin pystyy lisäämään numero arviointia, että kirjallista palautetta. Jotain ominaisuuksia olisi hyvä pystyä lähettämään suoraan pelaajalle tai hänen valmentajalleen.

Pelaajasta pitäisi olla saatavilla tietoja kuten pelipaikka otteluissa, pelaajan tilastot otteluissa, edelliset pelaaja-arvioinnit sekä videoita edellisistä peleistä, samoin kuin tietoa pelaajan loukkaantumishistoriasta, että sairastumisista. Näin saisi paremman kuvan pelaajasta mitä hän on aikaisemmin esittänyt ja asioita mitä kannattaa tarkkailla ajatellen pelaajan tulevaisuutta pelaajana. Kuvassa 13 on näkymä esimerkkipelaajakortista, mistä löytyy kaikki mahdollinen data mitä pelaajasta halutaan tietää, kun pelaajia arvioidaan.

The screenshot displays the ProSoccerData website interface. At the top, there is a search bar and navigation links. The main content area is titled 'Meyer Julian' and includes an 'Edit' button. Below the name are several tabs: Personal, Contact & School, Medical, Training sessions, Games, Evaluations, Follow up, Video, Documents, and Feedback. The 'Personal' tab is active, showing a player photo and a 'Scouting' section. The 'Personal details' section lists the following information:

- Birthplace: La Louvière
- Nationality: Belgium
- Football nationality: Belgium
- National register number: 3234346545
- FA number: 12323
- Date of registration: 01-11-2016
- Licence data: 03-11-2016 -
- Statute:
- Contract details: Eindigt op - Optie's:
- Agent:

The 'Club history' section includes a table with the following data:

Date	Previous club	Current club	Loan	Remark
14/11/2016	KV Kortrijk 119	RSCA Liège		

Kuva 13. Prosoccerdatan pelaajakorttinäkymä.

8.4 Video

Yksinkertainen videoanalyysijärjestelmä, minne voisi suoraan pelin aikana ”tägätä” videotiedostoja pelaajan ominaisuuksista tai suorituksista. Pelin jälkeen videotiedosto olisi valmis jaettavaksi pelaajalle, valmentajalle tai esimerkiksi maajoukkuevalmentajalle pelaajan esiintymisestä ottelussa.

Samoin tärkeää olisi, että eri järjestelmät kuten Longomatch ja Dartfish, toimisivat myös järjestelmän kanssa tai niistä saisi suoraan siirrettyä videoita järjestelmään. Videot antavat erilaisen kuvan pelaajasta ja video muistuttaa pelaajan vahvuuksista sekä heikkouksista. Video myös tuo lisäarvoa, kun pelaajia arvioidaan tai kun halutaan antaa järjestelmän avulla palautetta seuraan tai pelaajalle suoraan.

Kun pelaajasta saadaan videokirjasto ja hänen osaamistaan on helppo katsoa, uskon että pelaajasta on helpompi luoda tarkempi mielikuva kuin aikaisemmin. Ja kun kuva pelaajasta tarkentuu ja faktaa pelaajasta on aikaisempaa enemmän tarjolla, myös pelaajavalinnoissa pystytään tekemään entistä parempia päätöksiä. Tietysti pitää selvittää tarkasti myös lupa-asiat, että mitä saa kenellekin näyttää ja hyödyntää missäkin asiassa. Ja että saako esimerkiksi pelaaja itse rajata mitä kenellekin ihmiselle näkyy, miten lupa annetaan ja miten tietoja saa hyödyntää.

8.5 Tekoäly

Sami Hyypiä Akatemian kehityspäällikkö Hannele Forsman on tutkinut viimeisimmissä tutkimuksissaan tekoälyn mahdollisuutta parantaa pelaajien ominaisuuksien tarkkailua ja pelaajauran ennustettavuutta algoritmien avulla. Hän kertoo asiasta näin Sami Hyypiä akatemian tiedotteessa maaliskuussa 2018: ”Tekoäly tarkoittaa datasta oppivia algoritmeja. Oikean maailman ilmiöitä kuten jalkapalloilijan potentiaalia on usein vaikea selittää muuttamaan ominaisuuteen perustuvan mallin tai ymmärrettävien sääntöjen avulla. Jos meillä on menestyneitä ja tavallisia pelaajia, koneoppimisen avulla voidaan datasta opettaa malli tunnistaa muita potentiaalisia pelaajia, koska opetusalgoritmien ja laskentakapasiteetin avulla datasta voi löytää ihmiselle vaikeasti selitettäviä yhteyksiä ja riippuvuuksia. Näin ennustaminen onnistuu koneen avulla.”

Parhaassa tapauksessa datan avulla kone voisi ehdottaa pelaajia ja joukkueita valmentajille. Data voi tuoda lisäarvoa ja ennen kaikkea se tuo faktaa pelaajien kehittämiseen ja pelaajavalintoihin. Tekoäly voi antaa vastauksia mitä meidän valmentajien silmällä ei näe, eikä aina ehkä ymmärrä. Dataa ei voi sokeasti katsoa, vaan miettiä pelaajan roolia ja kykyä sopeutua joukkueeseen, vaikka kone sanoisi mitä tahansa. Mutta lisäarvon ja erilaisen näkemyksen takia tekoälyn mahdollisuudet pitää selvittää ja datalle pitää antaa mahdollisuus, ettemme hukkaisi yhtään potentiaalista lahjakkuutta.

9 Pohdinta

Opinnäytetyön tarkoitus oli tehdä suunnitelma konkreettisesta pelaajatarkkailutyökalusta Palloliitolle. Suunnitelmasta saa kuvan nykytilanteesta sekä se antaa kuvan siitä millainen työkalu olisi tarpeen pelaajatarkkailussa. Työssä ei arvioida resursseja tai aikataulua mikä menee työkalun käyttöönoton läpiviemiseen, mutta ennen kaikkea halutaan nostaa keskustelua asiasta ja tuoda esille, että nykyinen toiminta pitää saada muutettua ja olisi ehkä mahdollista olla asiassa edelläkävijöiden joukossa. Pelaajatarkkailun määrää on nostettu lisäämällä resursseja mitä tarkkailuun panostetaan ja samalla yhteistyötä liiton ja seurojen välillä on parannettu, mutta työkalu pelaajatarkkailuun tarvitaan toimintaa kehittämään.

Samalla kun opinnäytetyötä on tehty, on tullut hyvää keskustelua Palloliitossa kyseisestä asiasta ja monia ajatuksia muihinkin asioihin mitä voisi kehittää sekä mitä kaikkea liiton isolla datamäärällä voisi tehdä. Työnteko on kuitenkin sellaista, että jokaisella on omat vastuualueensa ja aikaa kehittämiselle jää aika vähän. Tärkeää on nostaa esille kehityskohteita sekä tehdä konkreettisia suunnitelmia asioiden kehittämiseksi. Tämän suunnitelman pohjalta Palloliitossa voidaan alkaa konkreettisesti suunnittelemaan pelaajatarkkailutyökalua, mikä lähitulevaisuudessa saadaan käytäntöön.

Ensin pitää määritellä pelaajien osaaminen eli profiloida eri pelipaikan vaatimukset ja sitä kautta miettiä millaisia pelaajia etsitään ja mihin pohjaamme koko pelaajatarkkailumme. Mitä pelissä tapahtuu, mitä peli kertoo meille? Lajianalyysi ja varsinkin kansainvälisten pelien pelaaja-arviointi pitää olla keskiössä, kun mietimme pelaajatarkkailua ja pelaajiemme kehittymistä. Ja emme voi liikaa miettiä vain tämän hetken osaamista, vaan ennen kaikkea tulevaisuuden potentiaalia kansainvälisessä jalkapallossa. On eri asia arvioida pelaajaa vain tämän hetkisen osaamisen perusteella ja samaan aikaan arvioida pelaajan potentiaalia toimia huipputasolla esimerkiksi viiden vuoden päästä. Liitossa olevien nuorten parissa toimivien valmentajien tehtävä onkin löytää potentiaaliset pelaajat miesten maajoukkueeseen, eikä vain katsoa ja arvioida tätä hetkeä. Tämän hetken tilanne on huomattavasti helpompi nähdä kuin pelaajan potentiaali ja tulevaisuus.

Työn tarkoitus oli saada myös saman pöydän ääreen ihmiset miettimään, millaisia pelaajia haluamme kasvattaa, miltä tulevaisuuden pelaaja näyttää, mitä osaamista pelaajalla pitää olla ja varsinkin psyykkisellä puolella mitä osaamista pelaajalta vaaditaan, että voi kehittyä kansainvälisen tason pelaajaksi. Toisilla valmentajilla on enemmän kokemusta tarkkailusta ja heidän ammattitaitonsa pitää saada myös käytettyä tarkkailutyökalun suunnittelussa hyväksi.

Pallopeleissä on paljon yhtäläisyyksiä varsinkin eri pelitilannerooleissa ja monesta lajista voisimme oppia, että miten siellä on arvioitu pelaajia ja mitä tehty laadukkaiden pelaajien tarkkailussa tai kehittämisessä. Peli kertoo kaiken, peliä pitää kunnioittaa ja pelin perusteella tehdä valintoja, mutta meidän pitää itse pysyä mukana koko ajan kiihtyvässä kehityksessä.

Kentällä katsomme pelaajaa, kentän ulkopuolella häntä pitää arvioida urheilijana ja yksilöllisenä ihmisenä. Liiton pitää arvioida pelaajia, auttaa pelaajia ja seuroja kehittymään ja tukea pelaajien kehittymistä. Yhteistyöllä pystymme parantamaan pelaajien kehittymistä, että jatkossa meillä on parempia pelaajia ja tarkkailijoiden on vielä vaikeampi tehdä valintoja laadukkaiden pelaajien välillä.

Vain tuntemalla paremmin pelaajat pystymme paremmin valitsemaan pelaajia. Kuitenkin motivaatiolla ja tahdonvoimalla on suuri merkitys. Halu kehittyä ja kyky oppia ovat avainasemassa pelaajan kehittämisessä huipputasolle. Pienistä ja suuremmistakin pettymyksistä pitää selviytyä ja mennä kohden omia tavoitteita. Tarkkailijoiden olisikin hyvä päästä pelaajan pään sisälle ja tietää kuinka paljon pelaaja haluaa päästä huipulle ja on valmis panostamaan huipulle pääsemiseen. Henkiset kyvyt on joskus vaikea nähdä ja joku pelaaja voi näyttää erilaiselta nuorena, kuin mihin hänen todelliset ominaisuudet riittäisivät aikuisurheilijana.

Tekoälyn mahdollisuutta tarkkailun auttamisessa kaiken kehityksen keskellä kannattaa selvittää ja teknologian huippumaana varmasti ammattitaitoa tämän kaltaisen uuden kehittyneen työkalun tekemiseen voisi löytyä. Datan hyödyntämistä ei saa pelätä, vaan pyrkiä siinä olemaan edelläkävijä. Emme pysty taistelemaan resursseilla tai olosuhteilla muiden suur maiden kanssa, mutta meidän pitääkin pystyä yhteistyöllä sekä laadukkaalla tekemisellä saada muita isompia ja meidän resursseja isommilla resursseilla operoivia maita kiinni. Tekoälyä varsinkin kaivataan, kun eri järjestelmistä yhdistetään tietoja ja yritetään löytää pelaajien parhaat ominaisuudet valittuun pelitapaan.

Liiton pitää olla edelläkävijä ja johtaa keskustelua Suomalaisen pelaajakehityksen tilanteesta. Mitä paremmin liitto pystyy auttamaan seuroja yhteistyössä pelaajakehityksessä sekä pelaaja-arvioinnissa, niin sitä parempia pelaajia ja pelaajien laadukasta arkea pystymme tuottamaan. Yhteistyö ja jatkuva resurssien parantaminen auttavat pelaajakehityksessä. Jalkapallovalmennuksen ja tarkkailun uusinta tietotaitoa pitää etsiä ja jalkauttaa Suomalaisen jalkapalloidentiteetin kehittämisessä. Emme saa liikaa mieltä vain tätä hetkeä, vaan nähdä jo tulevaisuuteen ja vastata kovassa kilpailussa kovaan haasteeseen.

Palloliitossa maaliskuussa 2018 lanseerattu ”Rohkeasti Suomalainen” on hyvä ajatustasolla ja paljon kertova iskulause jalkapallon kehittämiseen Suomessa. Tarvitaan rohkeutta toteuttaa kovia päätöksiä ja uudistaa asioita sekä organisaatiota, sekä tehdä asiat suomalaisella tavalla, eikä kopioida jotain eri jalkapallokulttuureista. Eli rohkeasti tehdä omalla tavalla ja entistä korkeammalla vaatimustasolla asioita jalkapallokulttuurimme kehittämiseksi.

On tärkeää myös määrittää tarkasti lupa-asiat eli kuka saa laittaa dataa järjestelmään, mutta ennen kaikkea, että ketä tietoja pääsee katselemaan. On tärkeää myös suojella urheilijaa ja hänen yksilöllisyyttään ja antaa urheilijan päättää mitä tietoja hänestä saa näkyä kenellekin. Tämä tietysti vaatii lupa-asioiden selvittelyä ja laajaa prosessia taakse, että mitä, koska ja miten tietoa saa syöttää sekä tarkastella ja saako pelaaja esimerkiksi josain vaiheessa päättää, että hänen tietonsa poistetaan järjestelmästä. Tarkkailutyövälineen on kuitenkin tarkoitus olla lisäarvoa tämän hetkiseen tekemiseen eikä olla rasite toimijoille ketkä työkalua käyttävät.

Pelaajista on helppo olla eri mieltä, mutta tärkeää olisi, että tämän työkaluprosessin jälkeen olisi yhtenäisempi ajatus Palloliitossa siitä, että millaisia pelaajia etsitään ja valitaan jatkossa poikien nuorten huippu-vaiheen maajoukkueisiin, että polku lapsesta aikuisten maajoukkueeseen olisi aikaisempaa parempaa. Ja tehtäisiin parempia valintoja ajatellen tulevaisuuden maajoukkuepelaajia ja heidän kehittämistään sekä vähennettäisiin vääriä valintoja vuosien varrella.

Suomi tunnetaan hyvästä koulutuksesta sekä teknologiasta. Olisi tärkeää, että nämä asiat saataisiin siirrettyä myös jalkapallon kehittämiseen. Teknologiaa ei ole vielä hyödynnetty parhaalla mahdollisella tavalla, nyt olisi siihen hyvä mahdollisuus ja olla edelläkävijä asiassa. Jalkapallokoulutustamme ei arvosteta rajojemme ulkopuolella, koska emme ole menestyneet aikuisten arvokisoissa, mutta silti teemme asioita oikein ja laadukkaasti monella saralla. Edelleen pystymme kehittymään ja saamaan varmasti enemmän irti osaamisestamme, kunhan asiat tehdään paremmin, suunnitelmallisemmin sekä innovaation määrää nostetaan entisestään. Emme pysty kilpailemaan pelaajamäärässä esimerkiksi Saksan kanssa jolla on enemmän rekisteröityjä pelaajia kuin Suomessa on ihmisiä. Mutta pystymme tekemään monta asiaa helpommin, nopeammin ja paremmin omilla resursseilamme, kunhan ne laitetaan käytäntöön ja suurella intohimolla viedään pelaajien arkeen.

Suomalainen jalkapalloperhe on suurten uudistusten keskellä ja kentälle sekä toimistoihin tarvitaan tekijöitä sekä uudistajia. Ihmisiä jotka haluavat kehittää toimintaa, uskaltavat kokeilla uusia asioita ja hakevat oppia kehittyneemmistä jalkapallomaista. Pelaajatarkkailu

on joka päivä läsnä arjessamme ja sitä kehittämällä pystymme löytämään paremmin tulevaisuuden huippupelaajat. Huippupelaajat tuovat menestystä mitä kansamme sekä jalkapallokulttuurimme vaatii kehittyäkseen ja ottaakseen seuraavan kehitysaskelen kohti jalkapallon arvokisoja. Jokaista osa-aluetta pystyy kehittämään, mutta juuri tämän lopputyön tarkoituksena oli kehittää pelaajatarkkailua ja ottaa yhdessä kehitettävistä asioista taas askel kohti laadukkaampaa toimintaa.

Lähteet

Aalberg, V. & Siimes, M A. 2007. Lapsesta aikuiseksi. Nuoren miehen kypsyminen mieheksi tai naiseksi. Jyväskylä: Gummerus kirjapaino Oy

Aho, T & Rovio, E. 1998: Jalkapallon lajiansalyttinen tarkastelu: eri pelipaikoilla pelaavien jalkapalloilijoiden tekniset, taktiset, fyysiset ja psyykkiset ominaisuudet. Liikuntapedagogiikan ja liikuntapsykologian Pro Gradu tutkielma. Jyväskylän Yliopisto Luettavissa:

<https://jyx.jyu.fi/dspace/handle/123456789/9576>

BBC. Luettavissa: <http://news.bbc.co.uk/sport2/hi/football/teams/c/chelsea/4988100.stm>

Elferink-Gemser, M.T., Visscher, C., Richart, H.,and Lemmink K.A.P.M. Development of the Tactical Skills Inventory for Sports. Luettavissa: https://www.researchgate.net/profile/Koen_Apm_Lemmink/publication/7933637_Relation_between_multidimensional_performance_characteristics_and_level_of_performance_in_talented_youth_field_hockey_players/links/0deec529e20f1025a1000000.pdf#page=111

Finhockey.fi. Luettavissa: <http://www.finhockey.fi/index.php/alueet/etela/item/968-etelaisen-alueen-pelaajakartoitus-kaudella-2017-2018>

Gifford, Clive. 2010. Jalkapallo kuningaslaji. Wsoy. Helsinki.

Gustafsberg, H. 2014. Mielen valmentamisella optimaaliseen suoritukseen. Kustannus Siipipyörä. Tallinna.

Hjk-j.fi. Nuorten fyysinen harjoittelu. Luettavissa: <https://www.hjk-j.fi/toiminta/joukkueille/toimihenkilöille/valmentajille/fyysinen-valmentaminen/nuorten-fyysinen-harjoittelu/>

Hjk-j.fi. Henkinen valmentaminen. Luettavissa: <https://www.hjk-j.fi/toiminta/joukkueille/toimihenkilöille/valmentajille/henkinen-valmentaminen/>

Kaleva.fi. Kolumni, luettavissa:

<http://www.kaleva.fi/mielipide/kolumnit/jaakiekko-ja-muut-hienot-urheilulajit/560686/>

Lautela Y, Wallen G, Kanerva J, Sjöblom K, Tikander V, Tuunainen S & Virolainen M. Rakas jalkapallo. 2007. Kariston kirjapaino. Hämeenlinna.

Lehto, H. 2017. Palloliiton A-Valmentajakurssin koulutusmateriaali.

Lipponen, K. 2018. Keskustelua poikien maajoukkue toiminnasta.

Luhtanen, Pekka. SHA / Kansainvälinen valmentajaseminaari 13.-15.11.2015. Eerikkilän Urheiluopisto. <http://docplayer.fi/14609477-Pelianalyysi-pelिकासitys-jalkapallossa-pekka-luhtanen-sha-eerikkilan-urheiluopisto-kansainvalinen-valmentajaseminaari-13-15-11.html>

Lähtie, M. 2013. Vuonna 1995- syntyneiden jalkapallon maajoukkuepelaajien lahjakkuuden arviointi kuntotekijöiden, sekä harjoitus- ja perhetaustan pohjalta. Liikuntapedagogiikan pro gradu - tutkielma. Jyväskylän Yliopisto. <https://jyx.jyu.fi/dspace/bitstream/handle/123456789/40830/URN%3aNBN%3afi%3ajyu-201301291133.pdf?sequence=1>

Länsiväylä.fi. Artikkel, luettavissa:

<https://www.lansivayla.fi/artikkeli/369185-jalkapallolla-eniten-harrastajia-se-lyo-latkan-hiihto-on-alamaessa>

Matikka L & Roos-Salmi M. 2012. Urheilupsykologian perusteet. Tammerprint Oy. Tampere.

Mero A, Nummela A, Keskinen K & Häkkinen K. 2004. Urheiluvalmennus. VK-Kustannus Oy. Lahti.

Nummela A, Aarresola O, Mononen K, Paavolainen L. 2016. Urheilijan polun huippuvaihe: menestykseen vaikuttavat tekijät sekä tutkimus-, kehittämis- ja asiantuntijatoiminnan painopisteet 2013-2018. Kihu, Jyväskylä. Luettavissa: https://storage.googleapis.com/valo-production/dlm_uploads/2017/02/huippuvaiheen20asiantuntijatyc3b6202016_www.pdf

Olympiakomitea.fi. Luettavissa: <https://www.olympiakomitea.fi/huippu-urheilu/>

Pakkanen Jukka & Lahtinen Esko S. 11 & Pallo. 1997. Gummerus Kirjapaino Oy. Jyväskylä.

Palloliitto.fi. Jalkapalloperhe. Luettavissa: <https://www.palloliitto.fi/jalkapalloperhe/palloliitto>

Palloliitto.fi. Valmennuslinja. Huippuvaihe. Luettavissa: <https://www.palloliitto.fi/jalkapalloperhe/palvelut-valmentajille/palloliiton-valmennuslinja/huippuvaihe-u16-u21>

Palloliitto.fi. Luettavissa: <https://www.palloliitto.fi/jalkapalloperhe/palvelut-valmentajille/palloliiton-valmennuslinja/huippuvaihe-u16-u21/huippuvaihe-4>

Palloliitto.fi. Luettavissa: <https://www.palloliitto.fi/jalkapalloperhe/palvelut-valmentajille/palloliiton-valmennuslinja/huippuvaihe-u16-u21/huippuvaihe-5>

Sami Hyypiä Akatemia. SHA. Luettavissa: <https://www.eerikkila.fi/valmennuskeskus/sha-jalkapallo/>

Seppänen L, Aalto R, Tapio H. 2010. Nuoren urheilijan fyysinen harjoittelu. Docendo. Jyväskylä.

Sportlink.fi. Luettavissa: <https://www.sportlink.fi/News/jukka-holtarin-haastattelu>

Suvala, S. 2014. Suomen Palloliiton Turun piirin piirijoukkuepelaajien menestys suhteessa syntymäkuukausiin. Lapin Urheiluopisto AMK lopputyö.

Suomen Palloliitto Ry. 2012. Pelaajakehitys 2010-luvulla. Raportti lajiprosessista. https://www.urheilututkimukset.fi/media/urtu/julkaisut/2012_van_suomalaise_sel74_89418.pdf

Vierumäki.fi. Jääkiekon kehityskeskus. Luettavissa: <https://vierumaki.fi/jaakiekko/jaakiekon-kehityskeskus>

Vuori Juha, puhelinkeskustelu 9.2.2018

Vänttinen, Tomi. http://www.lts.fi/sites/default/files/page_attachment/lt2-315_8-14_low-res.pdf

Vänttinen T, Lehto H. 2010. Jalkapallon lajiansalyysi fysiologia ja tekniset suoritukset. Kihu. Jyväskylä. Luettavissa: <http://docplayer.fi/1646801-Jalkapallon-lajiansalyysi-fysiologia-ja-tekniset-suoritukset.html>

Vänttinen T, Lehto H & Kalema R. 2012. Suomalaisen jalkapallon lajiansalyysi. Osa 2: Teknis-taktinen lajiansalyysi miesten ja alle 17- vuotiaiden poikien pääsarja- ja maaotteluista. Luettavissa: https://www.urheilututkimukset.fi/media/urtu/julkaisut/2012_van_suomalaise_sel74_89418.pdf

Walker, Owen. 2016. <https://www.scienceforsport.com/peak-height-velocity/>

Williams, M. 2017. Esitys valmentajille. Talent identification in soccer: Are there any early markers of success? PDF.

Wikipedia.fi. Luettavissa: [https://en.wikipedia.org/wiki/Scout_\(association_football\)](https://en.wikipedia.org/wiki/Scout_(association_football))

Yle.fi. Luettavissa: <https://yle.fi/aihe/artikkeli/2014/06/03/kylaotteluista-kansainvaliseksi-superlajiksi-jalkapallon-historiaa>

Liitteet

Liite 1. Piirin tarkkailulomake

Piirin tarkkailulomake							Arv 1-5
Nimi	Seura	Numero	Pelikäsitys	Taito	Henkinen	Fyysinen	Keskiarvo
Pelaaja 1							
Pelaaja 2							
Pelaaja 3							

Liite 2. Kykykouluikäisen pelaajakortti.

Kykykoulun pelaajakortti						
Pelaajakortti on pelaajan itsearvioinnin ja valmentajan palautteen työväline.						
Pelaajakorttia käytetään palautekeskustelun pohjana ja testitulosten dokumentointipohjana 1-2krt/v						
Pelaajan nimi:		Pelaajan ikä (syntymäaika)				
Puhelinnumero (gsm)		Sähköposti:				
Huoltajan nimi ja puhelin:						
Kykykoulurehtorin nimi ja puhelin:						
Arviointi: EH (erittäin hyvä), H (hyvä), MH (melko hyvä), KH (kiinnitettävä huomiota)						
Pelikäsitys hyökkäys						
Valmentaja-arvio		Pelaaja-arvio		Pelikäsitys puolustus		
Valmentaja-arvio		Pelaaja-arvio		Valmentaja-arvio		
Pelaaja-arvio		Pelaaja-arvio		Pelaaja-arvio		
Pelaajien välinen etäisyys						
Liikkuminen pelattavaksi						
Tilanteko itselle ja toiselle						
Pelin hahmottaminen/ ennakointi						
1v1 tilanne						
2v1 tilanne						
Pelipaikkakohtainen toiminta						
Perustaidot						
Valmentaja-arvio		Pelaaja-arvio		Valmentaja-arvio		
Pelaaja-arvio		Pelaaja-arvio		Pelaaja-arvio		
Pallon hallinta maassa (vauhdissa)						
Pallon hallinta ilmassa (vauhdissa)						
Syötöt -lyhyet						
Syötöt -pitkät						
Laukaukset						
Keskitykset						
Monipuoliset potkut						
Suhtautuminen urheiluun						
Valmentaja-arvio		Pelaaja-arvio		Fyysinen		
Valmentaja-arvio		Pelaaja-arvio		Testi 1		
Pelaaja-arvio		Pelaaja-arvio		Testi 2		
Halu ja sinnikkyyks oppia ja kehittyä						
Oman tekemisen arviointi						
Hyvät elämäntavat (lepo, ravinto)						
Yhteistyötaidot (aikuiset ja kaverit)						
Myönteinen asenne						
Nauttii harjoittelusta						
Suhtautuminen kilpailuun						
Terveystilanteen kartoitus						
Yhdessä		Vanhempien tuki		Vanhempien arvio		
Yhdessä		Vanhempien tuki		Pelaaja-arvio		
Fyysisen kasvun vaihe						
Loukkaantumiset/sairastamiset						
Pituus/paino suhde						
Muut huomiot						
Harjoitusmäärät viikottain						
t/vko		Kehittymistä tukeva kilpailu		Valmentaja-arvio		
t/vko		Kehittymistä tukeva kilpailu		Pelaaja-arvio		
Joukkueharjoitukset						
Pelit						
Omatoimiset lajiharjoitukset						
Omatoimiset muut						
Kouluilikuunta						
Muut lajit						
Hyötyilikuunta (kotityöt, koulumatkat)						

Liite 3. Pelaaja-arviointipohja 2017

PELAAJATARKKAILURAPORTTI 2017

PELAAJA (nimi, seura, pelipaikka):

TEKNINEN 0-5:

TAKTINEN 0-5:

HENKINEN (kehonkieli, johtajuus, voitontahto yms.) 0-5:

FYYSINEN (urheilullisuus, nopeus, ketteryys, yms.) 0-5:

YHTEISPISTEET:

PELAAJA ON:

- A) Vahva ehdokas ikäluokkansa maajoukkueeseen (30 pelaajaa).
- B) Vahva ehdokas Tähtitarhaan (80 pelaajaa).
- C) Tuskin riittää vielä, mutta seurattava jatkossa tarkasti.
- D) Ei riitä.

MUITA HUOMIOITA:

TARKKAILIJAN NIMI:

Arvostelun (1-5) perustelut:

0 = vaikea tai mahdoton arvioida

1 = huonoa kansallista tasoa

2= kansallista keskitasoa heikompa ikäluokassaan

3= kansallista keskitasoa ikäluokassaan

4= kansallista huippua ikäluokassaan

5= kansainvälistä huippua ikäluokassaan